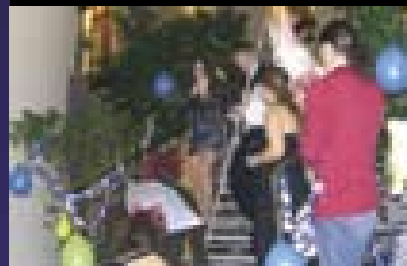

XV

11

2005

**Studentská
konference ACSA**

UDÁLOSTI

na VUT v Brně

**FSI VUT v Brně slavila
105. výročí vzniku**

**Strojařské schody
s rekordní účastí**

**Akademické
shromáždění na VUT**

Obsah

3..... TECHNIKA A DESIGN

4..... AKADEMICKÉ SHROMÁŽDĚNÍ VUT V BRNĚ

8..... OSLAVY 105. VÝROČÍ ZALOŽENÍ FAKULTY STROJNÍHO INŽENÝRSTVÍ

10..... ZA LETOUN VUT 100 COBRA BYLA UDĚLENA CENA ČESKÁ HLAVA

11..... CELOSTÁTNÍ KONFERENCE PODPOŘILA NEJEN STUDENTSKÉ ORGANIZACE

13..... IBM INNOVATORS TOUR 2005 – EXPERTI PŘEDNÁŠELI NA VUT V BRNĚ

14..... VELETRH GAUDEAMUS 2005 S REKORDNÍ ÚČASTÍ

15..... OBHÁJCE BÝVALÝCH STUDENTŮ PODAL NÁMITKU PROTI PODJATOSTI SOUDCE

16..... Z ARCHIVU VUT V BRNĚ: VÝVOJ REKTORÁTNÍ KANCELÁŘE

18..... VÁŠ NÁZOR: ČTYŘI PROBLEMATICKÉ BRNĚNSKÉ PAMÁTKOVÉ REKONSTRUKCE

20..... SVĚT KNIHY BRNO 2005 – 3. NÁRODNÍ KNIŽNÍ VELETRH

21..... STROJAŘSKÉ SCHODY

22..... INFORMACE

28..... ČESKÝ ARCHITEKT V NEW YORKU

29..... CISCO NETWORK AKADEMY TAKÉ NA VUT V BRNĚ

30..... FINSKO – ZEMĚ CELOŽIVOTNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ ZASLÍBENÁ

31..... NOVÉ UČEBNÍ TEXTY A PUBLIKACE

Vydání tohoto čísla podpořila společnost UNISTAV.

Události na VUT v Brně

Měsíčník VUT v Brně, vydává Vysoké učení technické v Brně, IČO 00216305, nakladatelství VUTIUM. Číslo 11/2005, vychází 15. 12. 2005.

Šéfredaktorka: PhDr. Jitka Vanýšková, tel.: 541 145 503, e-mail: vanysko@ro.vutbr.cz;

vydání připravil: Mgr. Igor Maukš, tel.: 541 145 345, e-mail: mauks@ro.vutbr.cz.

Redakční kruh: prof. RNDr. Petr Dub, CSc., prof. Ing. Jiří Kazelle, CSc. (prorektor), PhDr. Alena Mizerová (ředitelka nakladatelství VUTIUM), doc. Ing. Eva Münsterová, CSc. (FSI VUT), PhDr. Jitka Vanýšková (šéfredaktorka).

Grafický návrh: David Tieku. Sazba: Studio Arx, s. r. o. Adresa redakce: VUT v Brně, Antonínská 1, 601 90 Brno,

fax 541 145 348, <http://www.vutbr.cz>. Tisk: Graphical, s. r. o., Brno.

Technika a design

Vztah techniky a člověka bývá často rozporný. Jedním z prostředků, jak tento rozpor překonat, může být i design nového výrobku. Dobrý design úspěšně integruje techniku, umění a vědu. Takovému působení designu slouží i výuka nové generace designérů na vysokých školách. Právě studiu designu na VUT v Brně se ve svém editoriale věnuje ředitel Design centra ČR v Brně Karel Kobosil. Design centrum se středisky výuky designu na VUT v Brně – na FSI i FaVU – již řadu let spolupracuje.

Design se ve světě, ale už i u nás, studuje na dvou typech vysokých škol. Ta tradiční varianta, a historicky nejdelší, je ukotvena na uměleckých školách, kde se design vyučuje spolu s dalšími výtvarnými uměleckými obory, a je to výuka přísně individuální. Ve druhém a z historického pohledu mladším případě se design vyučuje na technických univerzitách. Tady se design studuje v podstatně širším posluchačském fóru.

Vysoké učení technické v Brně má ve svých studijních programech zakotveny obě formy vzdělávání, což je nejen česká, ale pravděpodobně i evropská rarita. Mít možnost volby je vždy dobré a v tomto konkrétním brněnském případě i velmi progresivní. Průběh studia je na obou směrech značně odlišný, a přesto absolventi těchto dvou „škol“ jsou si nejenom rovni, ale i v praxi stejně úspěšní. Rád bych v této souvislosti vyzdvihl slovo úspěšní, neboť studenti i absolventi této alma mater zcela pravidelně dosahují na různých soutěžích, které vypisuje DC ČR (ale i jiné prestižní organizace), značných a nepřehlédnutelných úspěchů.

Ačkoli oba vzdělávací designérské směry pěstované na VUT v Brně teprve nedávno překročily první dekádu své existence, lze již vyvodit některé závěry, které je možné i zobecnit.

Studenti umělecké školy, tedy FaVU, v oblasti jak grafického, tak i produktového designu, jsou vedeni svými pedagogy k hlubokému chápání oboru jako tvůrčího procesu, v němž jsou zkoumány fundamentální otázky potřeby a vzniku předmětu, jeho odpovědnosti v hierarchii předmětného prostředí, a to v dopadech na požadavky jeho působení v oblasti environmentální kultury. Studenti k této umělecké tvorbě přistupují s hlubším filozofickým postojem, který rezonuje s kulturními a etickými rozměry designu. Opírají se při tom o velmi seriózní vědomosti z dějin umění a dalších doprovodných humanitních disciplín.

Posluchači designu na technickém směru jsou svými pedagogy vedeni k bravurnímu zvládnutí technických a technologických disciplín a exaktnímu posuzování inovačních procesů, a to s velkou mírou objevitelského myšlení. Studenti se opírají nejen o vědomosti z ekonomie a marketingu, ale přidávají k nim i znalosti historie umění a dějin techniky. Jejich tvorba je vysoce sofistikovaná, myšlení je opřeno o racio, ale zároveň o lásku k technice a světu předmětů, což ve svém souhrnu vytváří tzv. novou přírodu, která tvoří základ vědomostní ekonomiky.

Je zajímavé sledovat studenty, vzdělávané na základě tak odlišných přístupů, jak zvládají jednotlivé oblasti designu. Pakliže ty první můžeme charakterizovat jako umělce pracující pro průmysl, ti druzí dokáží techniku povýšit na umění. Ukazuje se, že oba dva směry cíleně pěstované na VUT v Brně jsou nejenom životaschopné, ale obohacují naši společnost o tolik potřebný rozměr humanizace techniky, estetického prostředí a kultivace zdravého životního stylu, což je ve svých důsledcích nejvyšší poslání designu.

Karel Kobosil,
ředitel Design centra České republiky

Akademické shromáždění VUT v Brně

Slavnostní 6. Akademické shromáždění Vysokého učení technického v Brně se uskutečnilo 15. listopadu 2005 v novobarošní aule na Antonínské ulici ke 106. výročí založení první české vysoké školy na Moravě. Zúčastnili se ho čelní představitelé VUT v Brně, ostatních brněnských vysokých škol a další zástupci akademické obce.

V úvodní části Akademického shromáždění promluvil rektor VUT v Brně prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc. Ve svém projevu Technická univerzita a inovace se věnoval historickému vývoji technických univerzit a jejich poslání při aplikaci výsledků vědy a výzkumu v minulosti i současnosti.

Vysoké učení technické v Brně v duchu univerzitních tradic oceňuje ty, kteří se zasloužili o vzdělání, vědu a univerzitu. Rektor Jan Vrbka udělil na Akademickém shromáždění Zlatou medaili VUT v Brně za celoživotní tvůrčí a pedagogickou práci docentovi Ing. arch. Jaroslavu Drápalovi, CSc., z Ústavu teorie architektury Fakulty architektury.

Slavnostní zahájení Akademického shromáždění VUT v Brně.

Přednášku laureáta Zlaté medaile VUT v Brně přinášíme v tomto čísle Událostí.

Ceny rektora, které se udělují každoročně na památku založení VUT v roce 1899, předal letos na Akademickém shromáždění rektor VUT v Brně prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., těmto studentům a absolventům bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů:

- Ing. Janě Hradilové, Fakulta chemická
- Ing. Petru Dzikovi, Fakulta chemická
- Ing. Janu Ručkovi, Fakulta stavební
- Ing. Lukáši Sekaninovi, Ph.D., Fakulta informačních technologií
- Ing. Václavu Veselému, Ph.D., Fakulta stavební

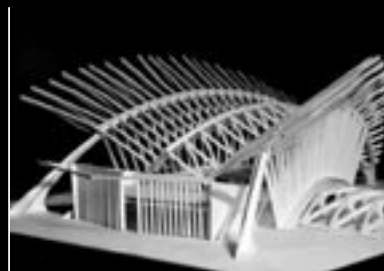
Připravil Igor Maukš

Udělování cen rektora VUT v Brně.

SUMMARY:

A 6th Special Academic Gathering of Brno University of Technology took place in the neo-baroque meeting hall of the BUT Centre on 15th November 2005 on the occasion of the 106th anniversary of the foundation of the first Czech university in Moravia in 1899. It was attended by leading BUT officials, representatives from other Brno universities, and by other academics.

Úloha stavby struktivních modelů při výchově a vzdělávání studentů architektury

Zkrácená verze přednášky doc. Ing. arch. Jaroslava Drápala, CSc., při udělení Zlaté medaile VUT v Brně

Dovolte mi, abych svou úvahu uvedl citátem. Albert Einstein ve svém díle „Jak vidím svět“ napsal: „Ve světě poznání, které již známe, připadá to, čeho se šťastně dosáhlo, jako něco skoro samozřejmého, a každý inteligentní student to pochopí bez přílišné námahy. Ale léta trvající hledání v temnotě plné předtuch, s hlubokou touhou, se střídáním naděje a únavy, a nakonec s průlomem k pravdě – to pozná jen ten, kdo to sám zažil.“

Tento citát plně vystihuje postupnou proměnu studenta jako pasivního, prostého konzumenta lidského poznání v přímého účastníka dramatu tvorby. Přerod studujícího architekturu v tvořícího architekta. V této proměně já vidím zázrak bakalářského a pak magisterského studia na naší fakultě. Počátky tohoto zázraku se mají uskutečnit na našem Ústavu teorie a dějin architektury během zimního semestru prvního roku studia v předmětu Základy architektury.

Světově proslulý scénograf, pedagog VŠUP v Praze, profesor Josef Svoboda řekl: „Každý umělec roste z příležitosti. Tu příležitost musí někde dostat. Je dobré, když ji dostane v týmu, kde jsou rozpracovány nějaké metody a zásady.“ Domnívám se, že toto metodicky vedené prostředí je vytvořeno v Základech architektury a Základech architektonického navrhování na Fakultě architektury VUT v Brně.

Náš systém vyrůstá z vynikajících a dlouhodobých tradic založených v předmětu Architektonické tvarosloví profesorem Emilem Králíkem, který svým výtvarným cítěním, vysokou úrovní práce i osobními vlastnostmi ovlivňoval brněnské kulturní prostředí a působil především svým výchovným vlivem na posluchače architektury České vysoké školy technické v Brně v letech předválečných. Jeho mladším pokračovatelem byl pak po válce skvělý akvarelista a ušlechtilý člověk, odborný asistent Maxmilián Chlad. Vedl Ornamentální kreslení a Architektonické tvarosloví. Také profesor Kurial navazoval v padesátých letech ve výuce zpočátku souborem stavebních řádů podle Vignoly přímo na atmosféru doby a na potřeby dekorativního

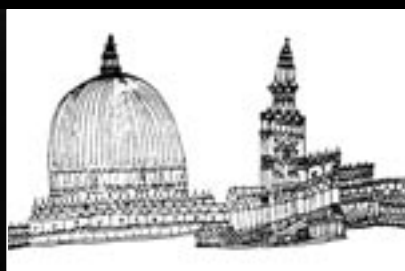

Rektor prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., uděluje Zlatou medaili VUT v Brně doc. Ing. arch. Jaroslavu Drápalovi, CSc.

přístupu k architektonickému tvaru v období „socialistického realismu“.

Důsledkem mého osobního zážitku během studia bylo odhalení trvalé zátěže, řekl bych až jisté bezvýchodnosti, většiny tehdejší výuky. Na mne v Architektonickém tvarosloví připadlo grafické zpracování detailu fasády renesančního paláce. Na výkrese měla celkem 60 cm délky. Tužkou podrýsované, technicky osvětlené a pak barevně lavírované fasády na akvarelovém papíře sice umožňovaly do jisté míry pochopení zejména architektonického tvaru, proporční kompoziční výstavby, ale časová náročnost a pracnost grafického zpracování téměř vylučovaly všestranné analytické poznání samé podstaty architektury stavby, jejího prostorového uspořádání a hmotné struktury.

Po mém návratu na fakultu, po letech praxe ve Stavoprojektu, došlo k přestavbě metodiky. V praxi jsem si plně uvědomil, že architektura není to, co je nakresleno na papíře, ale to, co je postaveno. Architektura je trojrozměrná hmotná skutečnost, architektura je konkrétní umění, vnímané všemi smysly, nikoliv abstraktní počitek. Kdo vstoupil pod centrální kupoli římského Pantheonu, nahoře propouštějící dvoumetrovým otvorem světelný proud, mi dá za pravdu, že žádná sebedokonalejší fotografie či sled filmových snímků interiéru tohoto chrámu všech římských bohů nedokáže nahradit prostorový zážitek, o němž se v dějinách architektury hovoří jako o „římském objevení prosto-

Přednáška doc. Ing. arch. Jaroslava Drápala, CSc., laureáta Zlaté medaile VUT v Brně.

ru“. A učit se chápat prostorovou podstatu a struktivní zákonitosti architektonického díla a jeho koncepci pomocným plošným zobrazením, půdorysy, řezy, pravouhlými průměty fasád, je jako učit se hře na klavír čtením z not. Bez nástroje.

Jednou z nejdůležitějších různorodých specializací, architekturu provázejících, je znalost její hmotné podstaty. Bez ní není ani činnosti vnitřního prostoru, ani tvaru, jímž se hmota zjevuje. Proto je znalost statických zákonitostí prvním předpokladem poznání a vědomí architekta. Nikoliv však jen pravidel pro jejich výpočet, ale poznání vztahů mezi statikou hmotné struktury a prostorem a tvarem. Tak, aby podněcovaly poznání a vyvinutí nových nosných soustav, které jsou ovšem odlišné od minulosti. Dříve stačila zkušenost řemeslné techniky. Dnes předepisuje matematizovaná a digitalizovaná strojová technika optimální struktivní formu a tím v určitém slova smyslu také podíl na vzhledu. Odchylky od něho jsou možné jen na vrub hospodárnosti.

Holá neobkládaná konstrukce je uměleckou formou sama o sobě, jako kdysi v řecké antice nebo v gotice. Člověk podléhá výmluvnosti a logice konstrukční formy jako zdroji uměleckého prožitku. Masová civilizace potřebuje především lidské prostředí, jehož povahu formuje člověk také technikou. To znamená, že technickou konstrukci chápe architekt nikoliv jako pouhou

materii, ale jako prostředek oduševnění, polidštění hmoty. Nejen jako pouhou sestavu prvků, ale její artikulaci v promluvu, v nejvyšších stádiích jako poezii současnosti. To by měl student architektury pochopit co nejdříve.

Dnes je často obsahová věcnost zákonitostí architektonické struktury vytlačována nahodilostmi individualistického rozmaru stavebníků a některých architektů. Nemám ten termín rád, nemá s barokem nic společného, ale média to nazývají „podnikatelským barokem“.

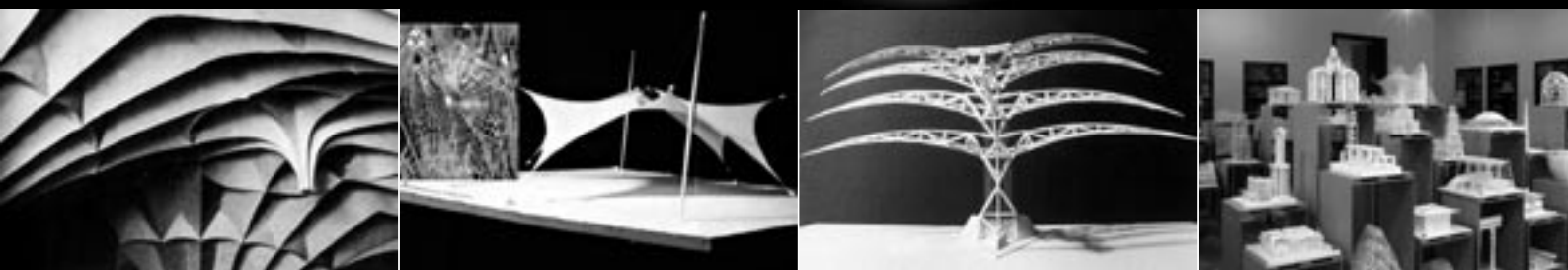
Nám nejde tedy při stavbě modelu o vnější zjevení stavby, její zmenšenou kopii, ale o proniknutí do samé hmotné a prostorové podstaty, její analýzu. Obrazně řečeno o jakýsi rentgenový snímek samých vnitřností stavby. Trojrozměrný model je abstraktní redukcí statického toku sil a esencí prostorové skladby budovy. Je ideací, uměleckým přepisem nosné struktury, jejího prostorového uspořádání a subjektivně studentem vnímaných a individuálně tlumočených výrazových prostředků, které charakterizují dotčenou etapu dějinného vývoje.

Nazval jsem náš pedagogický projekt „školou struktivního myšlení“. Používám termínu Paula Kleea, malíře a učitele Bauhausu. Pojem je analogií ke „škole kreativní syntézy“ amerického architekta – pedagoga Ralpha Rapsona. Klee hledal a nalézal paralely mezi strukturou viděného obrazu a řádem, strukturou přírody.

Tvůrčí práce architekta je proces, který vyžaduje, aby se intuitivní, emocionální zaujetí propojilo s racionální analýzou vědce. Co jiného lépe vystihuje pravou podstatu architektury než toto spojení. V ideové koncepci pavilonu na výstavě květin v Kolíně nad Rýnem od Freie Otta se střetává vědecky abstraktní rozum a umělecky smyslově konkrétní cit. Na dva tisíce let starý pseudoproblém, je-li architektura věda, nebo umění, odpověděl jeden z našich největších muzikantů, dirigent profesor Rafael Kubelík takto: „V architektuře jsou věda a umění srostlá siamská dvojčata. Když diriguji, stavím.“

Protože nelze odtrhávat současnost od minulosti, je rozumné pojímat poznávací proces v celém proudu dějin architektury tak, jak je koncipován v naší dnes již osvědčené, a mohu říci i mezinárodně uznávané metodě stavby modelů historické a současné architektury.

Studuje se formou ateliérové výuky v přibližně dvacetičlenných skupinách na dvaceti různých úkolech, postihujících v prů-

řezu repertoár dějin architektonických struktur. Jednoduchost používaných materiálů, především kladívkového papíru, kusu pružné tkaniny, nití a dřevěných špejlí, i jednoduchost jejich opracování a spojování přímo nutí studenty vyhledávat jen to podstatné, to základní, jako tvůrčí postup při výtvarném zpracování úlohy. Student si podle plánové předlohy vytvoří kresebný plán modelu, jako lineárně geometrickou redukci statického toku sil v zadané struktuře, a vytvoří si základní esenci prostorové skladby. Pak tyto osy, linie, abstraktní kostru obalí hmotou papíru. Hned potom začne řezat, lepit a stavět model.

Zdůrazňuji zde naléhavou potřebu a trvalé povědomí bezprostředního pocitu „stavění“. To proto, že od jisté doby je trvalým nedostatkem při navrhování architektonických děl odtrženost od přímé zkušenosti s jejich realizací. Zatímco v minulosti se architekt podílel na stavění vlastníma rukama, dnes tomu tak není a svůj podíl uskutečňuje pouze prostřednictvím autorského dozoru. Nastala specializace vědomostí a diferenciací činností. To, co se v gotice například soustřeďovalo v osobnosti architekta, sochaře a kameníka Parlěře, se dnes dělí mezi mnoho autorů. Není pochyb o tom, že i autorem sochy sv. Václava ve Svatováclavské kapli na Hradčanech je vlastnoručně architekt chrámu Parlěř. Architekti pracovali s hmotou bezprostředně, pomocí citu pro struktivnost, získaného zkušeností. Pomocí smyslu pro vzájemnou přiměřenost mezi prostorem, hmotou a tvarem. Vlastníma rukama poznávali vlastnosti tvarovaného materiálu.

Na základě zkušeností celých generací architektů byly formulovány empirické poučky a pravidla. Na gotických žebrových a sklípkových klenbách si můžeme ověřit, do jakých tvarů vyústila zkušenost, pramenící z pochopení přírodních zákonitostí a citu pro symbolickou účelnost konstrukce.

Domnívám se, že dnes od sebe odtržené činnosti navrhovatele a realizátora jeho představ patří neoddělitelně k sobě, a při výchově inženýra – architekta je nutné zachovat vědomí jejich těsné souvislosti. Stavba struktivních modelů je k tomu skvělou příležitostí. První profesionální střetnutí studentů s architekturou tedy probíhá jako praktická stavební činnost. Těži z přirozené hravosti mladých lidí a je plně v souladu s Komenského požadavkem vnímat při výuce co největším množstvím smyslů. Základem tohoto pojetí je hra. Děti se nejvíce naučí, když si hrají. Už v kolébce při rozvíjení svých smyslových schopností

si hrají s prsty. Téměř v každém z nás dřímá duch stavitele z dětských let, kdy jsme stavěli domy z kostek, hrady z písku a skládali papírové lodičky.

Pěstování intuitivního smyslu pro prostor, konstrukci a tvar podmiňuje v našem pojetí ještě jedna okolnost. Nejpřirozenějším poučením, jak poznat rovnováhu účelnosti (utilitas), pevnosti (firmitas) a krásy (venustas), je příroda. Přírodní zákonitosti. Člověk si na ně v průběhu tisíciletého kontaktu zvykal a byl vždy jejich součástí, dnes je často arogantně přehlíží.

Jako tvůrce nejdříve napodoboval tvary. Pak pronikal studiem a jejich pochopením pod povrch, chápal podstatu a v další etapě tvorby pak přenášel tyto bionické principy na užité předměty a na umělé prostředí, které kolem sebe vytvářel. A tak byla forma často inspirací pro pochopení skrytých souvislostí. Znakem takových děl, především těch architektonických, ale nejen jich, je takzvaná „struktivnost“. Tento pojem vyjadřuje rovnováhu všech součástí díla, jeho účelnost a smysluplnost, jak v prostoru, tak také v konstrukci a tvaru.

Přírodní struktury jsou pro nás systémovými předobrazy prostorových nosných soustav. Geometrická struktura kosti i živočicha jménem radiolarius pro příhradovinu, lidská lopatka a lebka nebo ulity měkkýšů pro skořepiny a lomenice. Křídlo vážky, pavučina, pro visuté, stanové a plachtové konstrukce. Páteř lidského skeletu je inspiračním zdrojem pro tvůrčí aplikaci, která představuje vrchol architektonické tvořivosti posluchačů prvního ročníku Fakulty architektury. Ve vyšších ročnících na těchto základech dále stavíme s těmi posluchači, které toto vidění světa zaujalo. To by však bylo téma pro další přednášku.

Brněnský spisovatel a básník Jaromír Tomeček, milovník přírody, kdesi napsal: „Vlka živí nohy, orla křídla, člověk je živ srdcem.“ Naši posluchači, budoucí architekti, to svými modely dokazují. Už dnes je živá radost z objevování, radost z poznávání neznámého a láska k architektuře. Je obdivuhodné, co dokáže ten, kdo dělá svou práci s pokorou a nadšením.

SUMMARY:

An abridged version of a lecture delivered by doc. Ing. arch. Jaroslav Drápal, CSc. when awarded a BUT Gold Medal.

Oslavy 105. výročí založení Fakulty strojního inženýrství

Ke 105. výročí vzniku Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně se konalo 23. listopadu 2005 v aule Q fakulty na Technické ulici Akademické shromáždění a slavnostní zasedání Vědecké rady FSI. Na zasedání byly uděleny pamětní zlaté a stříbrné medaile akademika Františka Píška za celoživotní činnost jednotlivců a významnou spolupráci podniků a institucí s Fakultou strojního inženýrství VUT v Brně. Součástí zasedání bylo také udělení čestné hodnosti doctor honoris causa prof. Ing. Františku Trebuňovi, CSc., řediteli Ústavu speciálních technických věd na Strojníckej fakulte Technickej univerzity v Košicích.

Slavnostní ceremoniál zasedání zahájily fanfáry děkana a rektora, následovaly hymny České a Slovenské republiky v podání hudebního souboru Moravské žestě. Rektora VUT v Brně prof. RNDr. Ing. Jana Vrbku, DrSc., Dr.h.c., představitele vedení slovenských a českých fakult strojního inženýrství, zástupce firem, které spolupracují s FSI, a řadu dalších hostů přivítal proděkan fakulty doc. RNDr. Miroslav Doupovec, CSc.

Hlavní projev na slavnostním zasedání přednesl děkan FSI prof. Ing. Josef Vačkář, CSc. Děkan, který úspěšně vedl FSI poslední dvě volební období, vzpomenu nejen historii založení fakulty – Odbor strojního inženýrství vznikl na C. k. České vysoké škole technické v Brně v srpnu 1900, tedy již necelý rok po jejím zřízení císařem Františkem Josefem I. v září 1899, a byl tak po Odboru stavebního inženýrství druhým studijním odborem brněnské techniky – ale zmínil se také o těžkých obdobích strojní fakulty v Brně, kdy jí hrozil úplný zánik; ať už to bylo po zavření českých vysokých škol nacisty 17. listopadu 1939 nebo v dobách komunistické nesvobody po roce 1948. Ve svém projevu zmínil také všechny důležité milníky, kterými fakulta po obnovení VUT v Brně v roce 1956 prošla, zvláště pak konec totalitního systému v roce 1989, kdy sametová revoluce umožnila návrat akademických svobod a kdy se otevřely dveře k zásadní proměně VUT a tím i fakulty v moderní vzdělávací instituci. Pan děkan rovněž vyzdvihl současnou šíři studijních oborů na FSI a také dosažené úspěchy v oblasti vědecké a výzkumné činnosti.

Akademické shromáždění a slavnostní zasedání Vědecké rady FSI VUT v Brně.

Po projevu děkana FSI pozdravili jubilující fakultu rektor VUT v Brně prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., Dr.h.c., rektor Technickej univerzity v Košicích Dr.h.c. mult. prof. Ing. Juraj Sinay, DrSc., děkan Fakulty strojní ČVUT v Praze prof. Ing. Petr Zuna, CSc., děkan Strojníckej fakulty STU v Bratislavě doc. Ing. Karol Jelemenský, CSc., a děkan Fakulty strojní VŠB-TU v Ostravě prof. Ing. Petr Horyl, CSc.

Po projevech zástupců slovenských a českých technických univerzit byly slavnostně předány medaile.

Zlaté medaile:

Prof. Ing. Josef Kohoutek, CSc. – profesor Ústavu procesního inženýrství – za dlouholetou vynikající pedagogickou a vědeckou činnost

Karel Kobosil – ředitel Design centra ČR – za podporu a rozvoj designu na FSI

Ing. Jiří Rosenfeld – generální ředitel Slovákých strojírén v Uherském Brodě – za podporu technické vzdělanosti v daném regionu

Ing. Jaroslav Koloc – vedoucí personálního útvaru firmy ŠKODA AUTO, a. s., v Mladé Boleslavi – za dlouholetou úspěšnou personální spolupráci s FSI

Karsten Janik – obchodní ředitel firmy Bosch Diesel v Jihlavě – za podporu technické vzdělanosti v regionu Vysočina

Ing. Dr. Ladislav Škapa – ředitel společnosti Honeywell Global Design Center – za technickou spolupráci v oblasti pedagogiky a sponzorování doktorských studií FSI

Mgr. Jan Baltus – šéfredaktor Technického týdeníku – za osobní angažovanost v popularizaci a medializaci pokroků vědy a techniky a propagaci strojírenství

Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc. – rektor VUT v Brně – za celoživotní prosazování pedagogické a vědecké etiky v technickém vysokém školství

Stříbrné medaile:

Sylva Vítková – Ústav výrobních strojů, systémů a robotiky – za vzorné plnění ekonomických a administrativních úkolů ústavu

Ing. Pavel Svoboda, CSc. – odborný asistent Ústavu konstruování – za dlouholetou pedagogickou činnost a věrnost oboru

Dr. Ing. Josef Příhoda – ředitel Vyšší odborné školy a střední průmyslové školy ve Žďáru nad Sázavou – za aktivní spolupráci s fakultou při organizaci kombinovaného studia

PaedDr. Rostislav Šmíd – ředitel Střední odborné školy a středního učiliště v Uherském Brodě – za aktivní spolupráci s fakultou při organizování kombinovaného studia

Hudební soubor Moravské žestě – za dlouholetou spolupráci s fakultou hudebními produkcemi při akcích pro fakultu významných

Bohumil Vlasák – bývalý zaměstnanec FSI a dlouholetý pedel – za obětavost a vzorné plnění pedelských povinností

Za všechny oceněné promluvil Mgr. Jan Baltus.

Z udělování pamětních zlatých medailí akademika Františka Píška.

Udělení hodnosti *doctor honoris causa* prof. Ing. Františku Trebuňovi, CSc.

Zasedání Akademického shromáždění a Vědecké rady FSI VUT v Brně pokračovalo slavnostním aktem udělení hodnosti *doctor honoris causa* prof. Ing. Františku Trebuňovi, CSc., řediteli Ústavu speciálních technických věd na Strojnické fakultě Technické univerzity v Košicích. Prof. Ing. František Trebuňa, CSc., se významným způsobem zasloužil o rozvoj vědy v oblasti aplikované mechaniky a mechatroniky. Na udělení hodnosti čestného doktora VUT v Brně profesora Františka Trebuňu navrhla Vědecká rada FSI. Po uskutečnění slavnostního aktu udělení hodnosti nový *doctor honoris causa* VUT v Brně prof. Ing. František Trebuňa, CSc., proslovil přednášku.

Akademické shromáždění FSI VUT v Brně bylo poté ukončeno hudebním vystoupením souboru Moravské žestě. Hudebníci zahráli malou svitu barokních tanců Johanna Pecelia.

SUMMARY:

The Scientific Board of the Faculty of Mechanical Engineering and academics gathered in the Q Hall of the faculty in Technická Street on 23rd November 2005 to commemorate the 105th anniversary of the BUT Faculty of Mechanical Engineering. Commemorative gold and silver medals of academic František Píšek were awarded at the gathering as well as an honorary doctorate to prof. Ing. František Trebuňa, CSc.

Za letoun VUT 100 Cobra byla udělena cena Česká hlava

Významný úspěch pro VUT v Brně přineslo letošní vyhlášení cen soutěže Česká hlava. Za nejvýraznější inovaci výrobku nebo technologie získala cenu společnost Evektor-Aerotechnik Kunovice díky letounu VUT 100 Cobra, který navrhl pod vedením prof. Ing. Ladislava Pištěka tým z Leteckého ústavu Fakulty strojíního inženýrství VUT v Brně. Vývoj letadla začal na VUT v Brně před několika lety v rámci grantu MPO ČR, kunovická společnost Evektor-Aerotechnik se do něj později zapojila jako realizátor vlastní výroby letadla.

„Je to ocenění výrobce, který do vývoje letadla dal již mnohem více peněz, než byl grant MPO, ale samozřejmě je to ocenění i pro VUT v Brně, které stálo od samého začátku u zrodu projektu. Myslím, že dobrým vyjádřením součinnosti obou partnerů je to, že Českou hlavu sice získal Evektor, ale ocenění jsem přebíral já jako ředitel Leteckého ústavu VUT v Brně,“ řekl Událostem profesor Pištěk, který cenu převzal na slavnostním galavečeru v pražském hotelu Ambassador.

VUT 100 Cobra je lehký, jednomotorový, víceúčelový čtyř až pětímístný letoun, který je určen pro soukromou i firemní přepravu. Letoun byl vyvíjen tak, aby uspěl především na americkém trhu, kde se prodává více než dvě třetiny produkce letounů této kategorie. VUT 100 Cobra se vyznačuje vysokým výkonem, cestovní rychlostí, dlouhým doletem a nízkými náklady na provoz a údržbu. Letoun, který má mezi svou konkurencí největší dolet, největší užité zatížení a zároveň nejluxusnější kabinu, je první z celé rodiny letadel pod označením VUT 100.

Evektor již vyrobil první tři prototypy letadla, slavnostní zálet první Cobry se uskutečnil 16. listopadu 2004 na kunovickém letišti. Letos v dubnu byla Cobra předvedena na aerosalonu v německém Friedrichshafenu a v létě potom v americkém Oshkosh, kde je vůbec největší světová přehlídka malých letadel. Na obou akcích vzbudila Cobra značný zájem a Evektor získal již několik desítek předběžných objednávek.

„V současnosti probíhá certifikační řízení, které by mělo být úspěšně završeno do konce roku 2006. Potom se může rozběhnout sériová výroba,“ uvedl profesor Pištěk. Roční produkce se předpokládá v rozmezí 50 až 100 strojů, prodejní cena bude přibližně 250 tisíc dolarů. Hlavním odbytištěm by se měl stát především americký trh, ale zájem je i v Evropě a tuzemsku. Podle profesora Pištěka např. jeden stroj chce získat i Státní letecká inspekce.

Na otázku, čím se jeho tým na Leteckém ústavu zabývá nyní, profesor Pištěk říká: „Probíhají statické a dynamické zkoušky Cobry a také letové zkoušky v Evektoru, který rovněž využívá zařízení našeho ústavu. Máme podány žádosti o několik grantů. Nejslibnější je projekt vývoje bezpilotního letadla VUT 001 JET MARABU.“

Národní cenu vlády ČR získal tvůrce elektronového mikroskopu Armin Delong. Světově uznávaný odborník vyvinul a připravil první přístroj do výroby v roce 1949. Osmdesátiletý

Nový letoun VUT 100 Cobra na kunovickém letišti před zkušebním letem.

Armin Delong dodnes pracuje ve firmě, která pod jeho jménem vyrábí a vyváží elektronové mikroskopy.

Cenu Invence za objev či mimořádný počín udělila odborná porota Blance Říhové z Mikrobiologického ústavu AV ČR a Karlu Ulbrichovi z Ústavu makromolekulární chemie AV ČR. Vyvinuli novou generaci protinádorových léčiv.

Z vědců, kteří se proslavili v zahraničí, porota ocenila chemika Josefa Michla. Odborníci ocenili zejména jeho pokusy o sestavení elektronických komponentů z organických molekul.

Studentskou cenu Doctorandus získala Denisa Bordag za psycholinguistický výzkum. Za práci sledující chování cen akcií na kapitálovém trhu ocenila porota Víta Bubáka, studenta Fakulty sociálních věd UK. Cenu Naděje získal gymnazista Jan Šváb za zařízení, které využívá světelného paprsku pro propojování vzdálených počítačových sítí.

Soutěž Česká hlava je dotována téměř dvěma miliony korun. Jejím cílem je podporovat vědeckou a technickou inteligenci, popularizovat vědu a zvýšit společenskou prestiž českých odborníků. Letos se uskutečnil již její čtvrtý ročník.

Igor Maukš

SUMMARY:

In this year's Czech Brains competition, BUT achieved notable success. A prize for the most remarkable innovation of a product or technology went to the Evektor-Aerotechnik Kunovice company for its VUT 100 Cobra aircraft designed by a team led by prof. Ing. Ladislav Pištěk from the Institute of Aerospace Engineering at the Faculty of Mechanical Engineering.

Celostátní konference podpořila nejen studentské organizace

Ve dnech 1. a 2. prosince 2005 se v prostorách Centra VUT v Brně na Antonínské ulici uskutečnil 5. jubilejní ročník celostátní studentské konference „Současná úloha a postavení studentů na vysokých školách 2005“. Letos nad konferencí převzal záštitu předseda vlády ČR Ing. Jiří Paroubek a tradičně rektor VUT v Brně prof. Ing. RNDr. Jan Vrbka, DrSc., Dr.h.c.

V letošním roce byl jako podtitul zvolen název „*Pojďme žít a fungovat! aneb Objevování studentských organizací v ČR*“. Účastníci se tedy věnovali problematice studentských organizací, jako jsou akademické senáty, různá studentská sdružení, skupiny studentů kolem časopisů, rady studentů a další. Tato oblast byla zvolena nejen kvůli úloze studentů, kterou hrají na vysokých školách např. podle Boloňského procesu, ale i kvůli reálným pozitivním dopadům na chod celé školy, které fungování kvalitní studentské organizace bezesporu má. Právě tyto aktivní studenti se obvykle po absolvování školy zapojují do věcí veřejných a pomáhají tak zlepšit život nás všech.

Konference, která je jediná tohoto druhu na území České republiky, se zúčastnilo přes 160 účastníků – zástupců z řad studentů, pedagogů i managementu naprosté většiny veřejných, ale i státních a soukromých vysokých škol, dále zástupci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Centra pro studium vysokého školství, Rady vysokých škol a její Studentské komory. Na konferenci bylo přítomno na 25 zástupců VUT v Brně.

Hlavním cílem konference bylo poskytnout prostor pro setkání, prezentaci názorů a výměnu zkušeností nejen ve formě připravených příspěvků, ale i následných diskusí a neformálního setkání v průběhu celé konference. V letošním roce jsme byli příjemně překvapeni nadšeným zapojením všech účastníků. Již od počátku se v aule rozvíjela bouřlivá diskuse, která však obvykle o přestávkách a během společenského večera utichala ve spokojený rozhovor a vyměňování zkušeností i kontaktů.

Program konference byl pestrý, tradičně moderovaný vedoucím ACSA Ing. Jaroslavem Švecem. Po úvodním slově rektora VUT v Brně profesora Jana Vrbky následovalo tradiční okénko Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Bologna promoters group. Účastníci tak dostali ojedinělou příležitost diskutovat přímo se zástupci MŠMT, s RNDr. Věrou Šťastnou – vedoucí oddělení Rozvoje vysokých škol MŠMT, a s Ing. Josefem Benešem, CSc. – ředitelem Odboru vysokých škol MŠMT. Příspěvek byl zaměřen na Boloňský proces, na jeho sociální dimenzi, na problematiku mobility a jiné.

Další část konference se již plně soustředila na hlavní téma – na studentské organizace. Po společném úvodním příspěv-

ku rektora Západočeské univerzity v Plzni doc. Ing. Josefa Průši, CSc., a studenta Ondřeje Dočkala následoval blok „*Pohled na fungování studentských organizací zevnitř*“. Ten byl zaměřen na nejrůznější problémy, které studenti při vedení své organizace řeší – např. na řízení organizace, strategii jejího vedení, na způsoby motivace členů, metody práce organizace a fungování zpětnovazebních mechanismů. V bloku vystoupili studenti i zástupce managementu univerzity: prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA – prorektor pro strategický rozvoj VUT v Brně; Klára Bendová – prezidentka České asociace studentů psychologie, studentka UP v Olomouci; Michal Pohanka – prezident ISC (International Student Club), student ČVUT v Praze; Veronika Donthová – předsedkyně Studentské komory Akademického senátu VUT v Brně, Ing. Jaroslav Švec – vedoucí Akademického centra studentských aktivit.

Druhý konferenční den začal blokem zaměřeným na problematiku legislativy v oblasti studentských organizací a na otázku financování jejich fungování. Diskutovali jsme tedy nejen o tom, kde všude mohou studenti najít peníze pro svou činnost, ale i o tom, jestli a jakými způsoby by na tyto aktivity měla při-

spívat sama vysoká škola. Do tohoto bloku přispěli: MUDr. Jan Bruthans – předseda legislativní komise Akademického senátu 1. Lékařské fakulty UK v Praze; Mgr. Stanislava Kucková – členka náčelnictva studentské organizace Matfyzák, spolek studentů, přátel a absolventů MFF, zástupkyně Matematicko-fyzikální fakulty v AS UK v Praze; Filip Vrabel – viceprezident pro marketing ELSA Brno, student MU v Brně; Ing. Roman Kozel, Ph.D. – proděkan pro vnější vztahy Ekonomické fakulty VŠB – TU Ostrava.

V posledním bloku s názvem „*Pohled na fungování studentských organizací zvenku*“ byly definovány základní vazby, které studentské organizace mají, rozdíly mezi oficiálními zástupci studentů (Studentská komora Akademického senátu) a neoficiálními studentskými organizacemi (zájmové spolky apod.). Věnovali jsme se také samému dopadu studentských organizací na aktivní studenty, na univerzitu i společnost. V tomto bloku vystoupili: Radoslav Štefánek – prezident Studentské unie UTB ve Zlíně; Josef Myslín a Radim Lauko – členové Studentské komory Akademického VŠB – TU Ostrava; doc. Ing. Eva Münsterová, CSc. – VUT v Brně, místopředsdkyně Rady vysokých škol (příspěvek připravila ve spolupráci s doc. Ing. Zdeňkou Rábovou, CSc. – VUT v Brně, předsdkyně Pracovní komise pro tvůrčí činnost studentů Rady vysokých škol).

Účastníci se také aktivně podíleli na vytváření závěrů konference, které budou prosazovat i po jejím skončení. Shodli se například, že je užitečné, aby vysoká škola podporovala studentské organizace v jejich činnostech, které jsou v souladu s vizí a s dlouhodobým záměrem školy. Studentské organizace pomáhají škole mimo jiné v případech, kdy má nebo by měla vykonávat činnosti směřující ke studentům a chybí jí k tomu lidské a časové zdroje. Studentské organizace dodávají přídavnou hodnotu studentům k vlastnímu vzdělání, pomáhají plnit sociální a kulturní potřeby studentů mimo výuky.

Účastníci se také zabývali aktuálními problémy v oblasti vysokého školství. Podpořili „Petici proti omezení samosprávy veřejných vysokých škol a fakult“, která nesouhlasí s některými ustanoveními v novele zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách. Postavili se tak proti nepřijatelnému omezení zákonem svěřené samosprávné funkce akademických senátů veřejných vysokých škol a fakult a proti okleštění samosprávy fakult ve vztahu k veřejným vysokým školám, jejichž jsou součástí. Závěry konference a zápis z ní bude v brzké době dostupný na webových stránkách www.acsa.vutbr.cz.

Zvláštní doprovodnou akcí byla již podruhé Výstava studentských organizací. Na výstavě bylo zastoupeno 24 organizací z celé České republiky, které mohly prezentovat svou činnost nejen v rámci konference, ale i během následujícího týdne, kdy je výstava přístupná všem návštěvníkům Centra VUT v Brně.

Organizátorem konference bylo Akademické centrum studentských aktivit. Akce byla pořádána ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a VUT v Brně, za podpory společnosti GTS International a IAESTE. Bližší informace najdete na www.acsa.vutbr.cz.

Zuzana Nováková, ACSA

SUMMARY:

From 1st to 5th December 2005, the BUT Centre in Antonínská Street saw the 5th National 2005 Student Conference on the present role and position of university students. This year's conference was held under the auspices of Ing. Jiří Paroubek, the Czech Prime Minister, next to BUT Rector prof. Ing. RNDr. Jan Vrbka, DrSc., dr. h. c. as a traditional sponsor.

IBM Innovators tour 2005 – experti přednášeli na VUT v Brně

Špičkoví manažeři a experti z prestižní společnosti IBM zavítali 1. prosince mezi studenty a akademickou obec VUT v Brně. V rámci IBM Innovators tour Czech Republic 2005 přednášeli a diskutovali za velkého zájmu studentů o svých zkušenostech z výzkumu a vývoje v IBM. Setkání se uskutečnilo v moderním posluchářenském komplexu Fakulty informačních technologií na Božetěchově ulici v Brně-Králově Poli.

IBM v minulosti pořádala již několik takových přednáškových turné nazvaných „Budoucnost technologie“, která se konala v různých městech na různých kontinentech. Současné turné však vůbec poprvé zavítalo do země bývalého „sovětského“ bloku ve východní Evropě. Do Brna přijeli významní vědci a výzkumní pracovníci, kteří významně přispěli k úspěchu IBM a celkovému vědeckému pokroku. Diskusi moderoval Aleš Bartůňek, generální ředitel IBM Česká republika.

„Takovéto turné špičkových expertů jednak přispívá k vytváření image naší společnosti v České republice, jednak dobře slouží k šíření povědomí o nových technologiích a inovacích v 21. století a jejich významu pro státy, firmy, vysoké školy a celou společnost. Umožňuje nám také vyhledávat nové příležitosti pro výzkum, vývoj a spolupráci mezi technickými univerzitami a IBM. V době stále rostoucí poptávky po technických talentech, vždyť každých 48 hodin se ve světě otevírá nové centrum vývoje a výzkumu, jsou pro nás také velmi důležité kontakty s nadanými vysokoškolskými studenty, kteří se v budoucnu mohou stát našimi zaměstnanci a posunout tak náš výzkum a vývoj v oblasti informačních technologií k novým horizontům,“ řekl Událostem ředitel Aleš Bartůňek.

Do Brna přijeli a na Fakultě informačních technologií VUT přednášeli:

- Dr. Jennifer Q. Trelewicz, výkonná asistentka N. M. Donofria, viceprezidentka pro inovace a technologie v podnikovém ústředí IBM v Armonku v USA;
- Dr. George Galambos, ředitel Architecture IBM Global Services v Kanadě;
- Jan Šedivý, Ph.D., manager úspěšného výzkumného týmu Voice Technologies and Systems IBM Česká republika založeného v Praze roku 1995, který se zabývá rozpoznáváním řeči a hlasovými technologiemi.

Největší pozornost si získal Dr. Don Eigler, IBM Fellow, vědec v oboru nanotechnologií. IBM Fellow je vědecký titul nejvyššího stupně v IBM, ve společnosti se jím pyšní 56 vědců, mezi nimi šest nositelů Nobelovy ceny. Dr. Don Eigler je fyzik, který se specializuje na studium fyziky povrchů a nanometrických struktur. Pomocí skenovacího tunelového mikroskopu s tekutým heliem, který sám zkonstruoval, v roce 1989 poprvé demonstroval možnost vytvářet struktury na atomové úrovni, když se mu podařilo zformovat nápis I-B-M z jednotlivých atomů xenonu. Během své přednášky na brněnské Fakultě informačních technologií předvedl prostřednictvím internetového spojení sám a později i s jedním studentem z auditoria ukázkou manipulace s atomy ve své kalifornské laboratoři.

Studenti VUT v Brně projevují o spolupráci s prestižní počítačovou firmou velký zájem. Nejlepší vysokoškoláci z Fakulty informačních technologií budou pro IBM již od příštího roku řešit zadané výzkumné úkoly, a těm, kteří se osvědčí, může firma nabídnout zahraniční stáže a později i zaměstnání na zajímavých pozicích. Takový sponzorský program IBM již úspěšně realizuje ve spolupráci s ČVUT v Praze, nyní jej chce rozšířit i na VUT a MU v Brně.

Igor Maukš

SUMMARY:

IBM top managers and experts visited BUT to meet with students and academics on 1st December. As part of IBM Innovators Tour Czech Republic 2005 they talked about their research and development experience at IBM meeting with considerable interest shown by the students.

Veletrh Gaudeamus 2005 s rekordní účastí

V pavilonu G2 brněnského Výstaviště se od 1. do 4. listopadu 2005 uskutečnil tradiční veletrh Gaudeamus 2005. Již dvanáctý ročník Evropského veletrhu pomaturitního vzdělávání Gaudeamus navštívil rekordní počet 29 460 zájemců (v loňském roce 29 161), především studentů posledních ročníků středních škol, kteří v Brně hledali informace o nabídce studijních programů našich i zahraničních vysokých a vyšších odborných škol. Do programu veletrhu byla, stejně jako loni, zařazena také tematika celoživotního vzdělávání, které je určeno všem věkovým kategoriím. Každý návštěvník obdržel v ceně vstupenky také katalogy v tištěné i elektronické podobě na CD ROM, které obsahovaly kontakty na vystavující instituce a další doplňující informace o jejich nabídce. Další informace poskytovali jednotliví vystavovatelé v rámci samostatných prezentací a seminářů v sále nebo přímo na stáncích ústně, formou tištěných materiálů, CD ROM nebo disket, audiovizuálních médií apod. V průběhu veletrhu v pavilonu G2 probíhaly prezentace jednotlivých vystavujících škol, na kterých mohli všichni zájemci získat velmi podrobné informace o studijních programech a dalších možnostech studia.

Veletrh Gaudeamus je jedinou akcí v České republice, která poskytuje nejvíce ústních a písemných informací o podmínkách přijetí a studiu na univerzitách, vysokých školách, vyšších odborných školách, některých zahraničních školách a jiných vzdělávacích institucích. Veletrh je nekomerční, vystavovatelé jsou výhradně vzdělávací instituce nebo instituce zajišťující vzdělání

v zahraničí. Akce se každoročně zúčastňuje většina vysokých a vyšších odborných škol České republiky a také některé školy ze zahraničí. Letos přijelo do Brna 102 vystavovatelů, kteří zastupovali více než 200 fakult nebo samostatných studijních oborů.

Veletrh byl slavnostně zahájen 1. listopadu v přednáškovém sále pavilonu G2 za účasti ředitele odboru vysokých škol MŠMT Ing. Josefa Beneše, CSc., a rektora VUT v Brně prof. RNDr. Ing. Jana Vrbky, DrSc., a dalších čestných hostů. Právě v přednáškovém sále se po celou dobu trvání veletrhu konaly prezentace jednotlivých univerzit a vystavovatelů a odborné semináře.

Odborným garantem veletrhu je tradičně VUT v Brně, které bylo při organizaci Gaudeamu od samého začátku. Veletrh se zpočátku konal v Domě techniky, později v pavilonu H, ani ten však stále se rozrůstajícímu počtu vystavovatelů a návštěvníků brzy nestačil.

První den veletrhu vyvrcholil již tradičním společenským večerem a diskusním setkáním představitelů vystavujících vzdělávacích institucí ve dvoraně Centra VUT v Brně na Antonínské ulici.

Igor Maukš

SUMMARY:

The Gaudeamus education fair was held in Pavilion G2 in the Brno fair grounds from 1st to 4th November 2005. This year's 12th European fair of higher education was attended by a record number of 29,460 visitors, mostly last-year students of secondary schools.

Obhájce bývalých studentů podal námitku proti podjatosti soudce

Na Fakultě architektury se 24. listopadu setkali představitelé vedení VUT v Brně, fakulty a Studentské komory AS VUT s advokátem JUDr. Jaroslavem Brožem. Ten obhájí tři bývalé studenty architektury ve sporu s někdejší pedagogem a předsedou organizace komunistů na FA Janem Snášelem. Setkání se zúčastnili současný rektor prof. Ing. Jan Vrbka, nově zvolený rektor prof. Karel Rais, děkan FA doc. Josef Chybík, pedagog a bývalý děkan FA prof. Ivan Ruller, za SKAS její předsedkyně Veronika Donthová a Jaroslav Švec. Za žalované studenty přišel pouze Zdeněk Hirnšál. Advokát Jaroslav Brož na schůzce informoval o současném vývoji sporu a také o strategii své obhajoby.

Obhájce Jaroslav Brož, rektor Jan Vrbka a architekt Zdeněk Hirnšál (zprava).

Připomínáme, že soudní spor se táhne již od roku 1991, kdy Jan Snášel zažaloval Martina Laštovičku, Zdenka Hirnšála a Jiřího Slezáka za to, že jako vůdčí osobnosti studentského revolučního hnutí na Fakultě architektury z listopadu 1989 podepsali prohlášení, které ho označilo za „arogantního kariéristu, který zneužíval své politické postavení“. Celé řízení se po nálezů Ústavního soudu ČR z prosince loňského roku vrací znovu na začátek k Městskému soudu v Brně, kde bylo nové jednání určeno na 11. až 12. ledna 2006. Dodejme, že na podzim rozhodl Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku, že se tři bývalí studenti od české justice nedočkali „práva na rozhodnutí v přiměřené lhůtě“, a český stát proto musí každému z nich zaplatit odškodnění pět tisíc eur. Události využily návštěvy JUDr. Jaroslava Brože k položení několika otázek.

U: *Jaká je současná situace ve sporu?*

Přestože bylo nařízeno jednání na leden, tento termín je ohrožen. V zastoupení studentů jsem podal námitku podjatosti vůči samosoudci JUDr. Dušanu Schinzelovi, který případ projednává. Důvodem je to, že ve 46. čísle časopisu Respekt se k věci vyjadřoval, a tím vzbudil zásadní pochybnost o své nepodjatosti. V publikovaném článku se totiž k záležitosti nejen vyjadřuje, ale činí k ní i hodnotící soudy, což by soudce, reprezentující nestrannost a nezávislost v rozhodovacím procesu, činit rozhodně neměl.

U: *Neznamená to, že se již tak roky trvající proces ještě dále prodlouží?*

Bohužel zřejmě ano. Bude ovšem záležet na pružnosti krajského soudu, jak rychle bude reagovat a kdy určí, pokud ovšem naši námitce vyhoví, nového soudce, který bude ve věci rozhodovat.

U: *V zastoupení studentů jste uspěl u Evropského soudu ve Štrasburku se žalobou na pomalost řízení. Studenti mají za průtahy řízení dostat odškodnění. Kdy peníze dostanou?*

To je věcí vlády České republiky, v nálezů mezinárodního soudu není pro výplatu stanoven žádný časový termín.

U: *Jak vidíte podstatu celého sporu studentů s panem Snášelem?*

Myslím, že podstata sporu spočívá ve dvou rovinách. Předně chybí pasivní legitimace u žalovaných studentů k tomu, aby byli zavázáni k jakékoli omluvě. Oni byli mluvčí celé studentské obce, proto nejen nechtějí, ale také nemohou revokovat to, co tehdy celá studentská obec projevila. Žaloba tedy míří na nesprávné osoby. Z věcného hlediska je podle mého názoru určující nález Ústavního soudu ČR, který řekl, že dosud šlo o nespravedlivý proces. I když posuzoval pouze procesní otázku, zda VUT v Brně může být přítomno na straně žalovaných studentů jako vedlejší účastník, ústavní soudci také konstatovali, že obecný soud nemůže odhlédnout od podstaty sporu, kterým je výkon práva na svobodu projevu podle Listiny základních práv a svobod. To znamená, že pokud studenti projevili hodnotící soud osoby pana Snášela a jejich projev je výrazem kritiky, která byla podložena i věcně, což vyplývá z uvedené závorky – předseda ZO KSČ, nešlo v žádném případě o zásah do občanské cti p. Snášela. Pro politického a veřejného činitele jsou totiž limity daleko jinde než pro obyčejného občana.

Igor Maukš

SUMMARY:

University and faculty officials and representatives of the Student Chamber of the BUT Academic Senate met barrister JUDr. Jaroslav Brož at the Faculty of Architecture on 24th November. Mr Brož is counsel for the defence of three former architecture students, defendants in a lawsuit initiated by Jan Snášel a former communist party boss at the Faculty of Architecture.

Z archivu VUT v Brně: Vývoj rektorátní kanceláře

Počátky kanceláře české techniky v Brně spadají do října roku 1899, kdy byl výnosem ministerstva kultu a vyučování jmenován sekretářem školy berní kontrolor Jan Roháček. O rok později Roháčka vystřídal suplující učitel 1. českého reálného gymnázia v Brně František Jiří Pavelka, který funkci sekretáře rektorátu a později rektorátního rady zastával v letech 1900–1929 a významně se spolupodílel na budování a rozvoji školy.

Rektorátní rada JUDr. F. J. Pavelka – obraz.

Nařízení ministerstva záležitostí duchovních a vyučování č. 310 ř. z. ze dne 12. 7. 1850, které se vztahovalo na všechny univerzity v monarchii, v par. 48 stanoví: „*Senátové akademičtí mají svěřiti práce kvesturní, jakož úřad odvolatelný, prozatím některému z dosavadních úředníků universitních, kterýž se má kvestor jmenovati; práce ty obsahují nejen vybírání, odvádění a účtování platů kolegiálních, nýbrž i podstatně s tím spojené zapisování k přednáškám, vedení rozličných katalogů, zachovávání studujících v patrnosti a vybírání i účtování všelikých ostatních dávek a poplatků do pokladnice universitní.*“

Kvestor byl pouze jedním z kancelářských úředníků, který podléhal řediteli univerzitní kanceláře. Na technikách kvestury zřízení nebyly, tudíž pro žádného z úředníků pokladničních či později účetních zde nebylo označení kvestor používáno.

Po vzniku samostatné Československé republiky vstoupily

v platnost také nové zákony o úřednících v kancelářích vysokých škol. Jedná se zejména o zákon ze dne 16. 1. 1920, č. 39 Sb. z. a n., o právním postavení úředníků v kancelářích vysokých škol, jímž byla zajištěna jak náležitá odborná kvalifikace úředníků v těchto kancelářích, tak i zvýšená a ustálená úroveň jejich předběžného vzdělání. Ustanovení tohoto zákona i jeho prováděcího nařízení č. 475/1920 byla značně modifikována platovým zákonem č. 103/1926, a poté zejména prováděcími nařízeními č. 103/1927a 132/1931. Uvedené zákony a nařízení vymezovaly jednotlivé kategorie úředníků, kteří mohli být v kancelářích vysokých škol ustanovováni, a systemizovaly úřednická místa v rámci jednotlivých kategorií.

Na sklonku 30. let 20. století měl rektorát české techniky nejvyšší stav pracovníků – celkem deset. Kancelář tehdy tvořili: rektorátní rada, vrchní rektorátní komisař, vrchní účetní tajemník, aktuárský adjunkt, kancelářský oficiál, pomocný kancelářský úředník – vrchní kancelářský oficiant, pomocná kancelářská úřednice – vrchní kancelářská oficiantka, kancelářská oficiantka, podúředník a pomocný zřízenec.

Pomocný kancelářský úředník – vrchní kancelářský oficiant vykonával např. následující práce: vedl spisovnu, protokol, indexy, čísloval, značkoval, expedoval, zařazoval a prioroval spisy, dával stranám různé předběžné informace, přijímal od posluchačů vysvědčení dospělosti (tj. maturitní vysvědčení), vystavoval posluchačům potvrzení, že jim z knihovny mohou být půjčovány knihy, vedl záznamy o strojnických a topičských zkouškách. Kancelářská pomocnice ručně vypisovala matriční listy a legitimace, psala na stroji, zapisovala vysvědčení do matrik, vydávala potvrzení posluchačům a vykonávala jiné pomocné kancelářské služby. Úředník účetní služby mj. vybíral imatrikulační taxy, školné, pojištění posluchačů a zaměstnanců techniky, příspěvky spolkům posluchačů, taxy I. a II. státní zkoušky a zkoušek prospěchových, vyřizoval korespondenci v záležitostech posluchačů s jinými vysokými školami a koncem studijního roku předkládal vyúčtování zemskému úřadu. Nárůst agendy rektorátu a neúplný stav personálu, kdy některá místa nebyla dočasně obsazena, byly důvodem časté přesčasové práce zaměstnanců rektorátní kanceláře.

Kompetence rektorátní kanceláře byly v porovnání s dnešním rektorátem nesrovnatelně menší. Agendu hospodářskou,

Kanceláře vysokých škol nebyly zpočátku organizovány žádnou jednotící normou. Stručné zmínky o kanceláři na vysokých školách technických jsou obsaženy v organizačních normách a statutech, např. v organizačním statutu vídeňské techniky z roku 1875, který platil podpůrně i pro českou techniku v Brně. Administrativa vysoké školy byla pak po celá dlouhá léta vedena vždy na rok voleným rektorem jako přednostou rektorátní kanceláře, dále vedoucím rektorátní kanceláře a několika dalšími úředníky.

personální, investiční apod. zabezpečovaly pro vysoké školy orgány zemské samosprávy, tzn. místodržitelství, poté zemské úřady, zemské národní výbory a od roku 1949 krajské národní výbory. Tento stav se změnil v závěru roku 1952, kdy se vysoké školy staly samostatně hospodařícími jednotkami, přímo řízenými ministerstvem školství, věd a umění.

Děkanáty jednotlivých odborů zprvu vůbec neměly administrativní aparát. Podle vzpomínek bývalých akademických funkcionářů se vždy po zvolení nového děkana přestěhovala do jeho pracovny nezbytná skříň s úřední agendou. Nejnutnější záležitosti vyřizoval pod vedením děkana asistent příslušného ústavu.

V prosinci 1930 se profesorský sbor obrátil na ministerstvo školství a národní osvěty v Praze se žádostí, aby k vyřizování administrativní agendy všech děkanátů vysoké školy byla povolena pomocná kancelářská síla, služebně podřízená rektorovi a úřadující na rektorátě. Kromě vyřizování agendy děkanátů měla – v případě potřeby – vypomáhat se stále vzrůstající administrativní agendou rektorátu.

Změna však nastala až po poválečném obnovení výuky na podzim roku 1945. Tehdy byla rektorátem školy přidělena děkanátu odboru inženýrského stavitelství (namísto dosud ne-

systemizované) jediná a vedoucí úřednice, jejímž úkolem bylo obstarávání veškeré administrativy děkanátu včetně zápisu, vedení agendy státních zkoušek, disertačních a habilitačních prací, psaní na stroji a vykonávání všech úřednických prací tohoto děkanátu.

Výrazem organizačních a obsahových změn v náplni vysokých škol se stalo vydání zákona ze dne 18. 5. 1950 č. 58 Sb., o vysokých školách. Na základě tohoto zákona správu vysoké školy provádí rektorský úřad (rektorát), v čele s tajemníkem školy, odpovědným rektorovi, a na fakultách děkanáty, řízené tajemníky fakult.

Funkci kvestora v dnešní podobě zavádí novela zákona o vysokých školách č. 46/1956 Sb.:

„Pro výkon správy vysoké školy se zřizuje rektorský úřad (rektorát). Rektorský úřad je osobním úřadem zaměstnanců vysoké školy. Rektorský úřad řídí kvestor vysoké školy, který je stálým zástupcem rektora pro věci hospodářské a správní; ...“ Proti původnímu znění zákona se rektorát jakožto výkonný aparát rektora a prorektorů přesněji určuje a jeho vedení se odborně zajišťuje v osobě kvestora, který má být odborným zástupcem rektora (je mu tedy odpovědný) v otázkách hospodářství a správy vysoké školy.

Na nově organizovaných rektorátech jsou pro jednotlivé obory správy (osobní, studijní, vědecko-výzkumné, plánovací, rozpočtové atd.) systemizována místa referentů a později z nich vznikají oddělení. Na děkanátech fakult zůstává stálým zástupcem děkana pro věci hospodářské a správní tajemník fakulty.

PhDr. Renata Krejčí,
Archiv VUT v Brně

Rektorátní rada JUDr. F. J. Pavelka v pracovně.

SUMMARY:

The beginnings of the Office of the Czech Technical University in Brno date back to October 1899, when tax inspector Jan Roháček was appointed university secretary by a decree of the Ministry of Cult and Education. A year later, he was replaced by František Jiří Pavelka, a supply teacher of the First Czech Grammar School in Brno. He stayed in this position of Rectorate Secretary and later Rectorate Counsellor until 1929 making major contributions to the development of the University.

Váš názor: Čtyři problematické brněnské památkové rekonstrukce

Petrov: úspěšně promlčeno, Špilberk: vichřice hněvu, Cafe Zeman: mnoho povyku, Královská kaple Panny Marie: jen idea – již odsuzovaná. Brno nemá vždycky právě šťastnou ruku na rekonstrukce svých nečetných stavebních památek – byť jich přibývá, jak stárnou secesní a další významné mladší domy. K tak spontánnímu souhlasu, jakého se dostalo rekonstrukci pražského Karolina, nemáme v Brně dost příkladů, ale i Praha se dopustila řady chyb. Ty brněnské však také dokazují, že čas je nejen hoj, ale přímo posvěcuje. Posuďme některé z nich:

1. Katedrální kostel sv. Petra a Pavla – Petrov

Téměř 800 let vývoje od románského kostelíka s kryptou, částečně zachovalou a rekonstruovanou, přes baziliku a halový gotický chrám se stále elegantním presbytářem. Ten rozstříleli Švédové v polovině 17. století a ruina byla směle barokně zaklenuta až o století později, leč nad zemským hlavním městem pak dominovala jen rozměrná stodola s malou boční věží. To nemohlo uspokojit ani biskupskou, ani městskou patricijskou prestiž a Petrov byl od konce 19. století až do začátku 1. světové války zvenku zcela zásadně regotizován. Návrh na jednu mohutnou věž nad původní neuspěl, a tak byly k presbytáři přistavěny dvě charakteristické štíhlé věže, lživé – bez jakékoliv původnosti. Stejně tak byl dekorován neforemný západní štít katedrály s rozměrným krucifixem a zlaceným nápisem – v podstatě secesním – zcela proti duchu gotiky. Ovšem před 1. světovou válkou naprosto neplatily příkazy sterilní památkářské školy, která od 20. let 20. století v reakci na přebujelý, romantické rekonstrukce zakázala jakékoliv podstatnější změny dochované stavební podstaty. Jaké štěstí pro Petrov a celou siluetu Brna! Jen nepatrných osm let a „lživá“ gotika by neprošla. Kritika historiků umění této rekonstrukce byla a je dosud dosti tichá, neboť regotizace v posledním tažení způsobila, že se podle nových „pravdivých“ zásad nad Brnem nevznáší dosti beztvará buchta barokizované gotické hmoty.

2. Hrad Špilberk

Takové štěstí však neměla „regotizace“ malé části druhé brněnské dominanty – hradu Špilberka – jeho královské kaple. Za její „falešnou“ rekonstrukci byl projektant odsouzen památkářskou anticeou „Bestia triumphans“ – za ničení památek. Přestože architekt rekonstrukce kaple konzultoval trvale s odborníky-historiky umění a projektoval na základě autentických, částečně zachovalých kamenných gotických pozůstatků, zůstal se svou potupnou cenou sám. Část odborníků tvrdí, že hlavní hmota kaple měla získat tvar doložený na nejstarších vedutách Brna z roku 1593 a 1612, které ukazují výrazný tvrdý kubus typického podunajského hradu – u nás např. Buchlov, v Rakousku Salzburg aj. Druhá část odborníků zvítězila – nad kaplí realizovanými nesmělými střechami s keramickou krytinou. Pak se snáší hněv na detaily interiéru, buď částečně doložené, nebo zcela vymyšlené a novoromantické. V odborných kruzích tedy „triumfují“ tvrdí kritici, kteří po bitvě nejlépe vědí, jak se mělo rekonstruovat. Názory širší veřejnosti se však obracejí spíše do pozitivna. V interiérech kaple a věže, kde se pořádají společenská setkání, působí jednoznačně příznivým efektem okouzující výplně kamenných kružeb gotických oken. Světový sklářský výtvarník prof. Libenský zde použil masivní skleněné bloky, které mění zabarvení s venkovním světlem. Prostě si začínáme postupně zvykat, tak jako na většinu významných změn. (Přiznávám, že na Stalinův pomník v Praze si nezvykli ani skalní stalinisté.) Tu hlavní a z hlediska moderní historie Brna zásadní změnu však

přinesla královská kaple tím, že z ponuré horizontály surových kasemat a tupé garnisonní architektury kasáren c. a k. Rakouska (při vší současné humanizaci Museem města Brna a dvěma restauracemi) vyzdvihla vertikálu raně gotické přemyslovské stavby duchovní. I přes současný despekt si na ni dobře zvykneme. (Ale o Špilberku na závěr nesmělé prorocství. Ten architekt se asi ještě nenarodil, ale jednou ve III. tisíciletí navrhne a postaví na tomto hradě elegantní vertikálu, která vyroste z apelplacu nádvoří jako krystal konečné demilitarizace.)

3. Zemanova kavárna

Poněkud méně pateticky se mluví a píše nikoliv o rekonstrukci stávající, ale o novostavbě kopie zbořené Zemanovy kavárny na Kolišti – čili brněnské Ringstrasse. S novostavbou brněnské opery a tupého dlážděného předprostoru před ní (padlo dosti stromů) se usnesli ideologové KV KSČ, že tato zchátralá buržoazní první stavba bílého brněnského funkcionalismu nesmí rušit monumentalitu nového divadla. Buldozery neměly moc práce. O to složitěji se prosazovala po roce 1990 stavba „zbytečné“ kopie Zemanovy kavárny na jiném místě zelené okružní třídy. Nejdříve se zpochybňovala idea: co je zbořeno, ať zůstane mrtvo. Protesty vrcholily s nutností likvidace dvou stromů a šesti keřů a doznívají zásadním odmítáním velké červené estrády promenádního orchestru původně architektem B. Fuchsem navržené, ale později nerealizované. Nicméně se podařilo postavit – po kopii zbořeného výstavního pavilonu Německa Barcelona 1928 od Miese van der Rohe – druhou repliku raně funkcionalistické stavby na světě.

4. Královská kaple Panny Marie a sv. Václava

A tento příklad je inspirací k prvnímu veřejnému představení staronové ideje rekonstrukce královské kaple P. Marie a vestavby do připravované přístavby Nové radnice v proluce k hotelu Internacionál – na níž se pracuje. Unikátní skvost raně gotiky byl součástí markrabského dvora na Rybném trhu – nyní Dominikánském náměstí. Nevelká kaple s vedlejší oratoří byla sklenuta do štíhlého středního sloupu. Vedle mariánského i svatováclavského zasvěcení vyjadřovalo český původ. Kaple byla zbořena pod tlakem brněnského c. a k. magistrátu v roce 1908, aby při rozšíření náměstí vynikla barokní fasáda Nové radnice. Přes ostré protesty vídeňského konzervátora památek. Ten alespoň prosadil rozebrání, očíslování a uskladnění tvarovaných kamenných gotických částí kaple s vidinou znovupostavení. Byla sejmuta a konzervována zachovalá freska sedmi svatých. Kamenné části jsou uloženy v podzemí krytu pod Petrovem. Zločin spáchaný na kapli je tedy možno alespoň částečně napravit rekonstrukcí a vestavbou do přístavby Nové radnice – jako zasedací a hudební síně primátorského křídla. Bývalý primátor Petr Duchoň tuto myšlenku plně akceptoval. Ne tak odborné kruhy. Znovu se ozývá: co bylo zbořeno, nechť zůstane v lapidáriu. Malá skupina odborníků – památkářů i architektů z Fakulty architektury VUT – připravuje publikaci nejen o slavné minulosti kaple, jejím barbarském zboření a uskladnění podstatných kamenných částí, ale také projektové studie studentů Fakulty architektury o vzkříšení této památky s novým využitím jako součásti dostavby Nové radnice. Publikace je dotována Magistrátem města Brna a po jejím vydání se jistě zajiskří polemikou. Ta by měla ujasnit cestu k přípravě rekonstrukce kaple – téměř osm set let po postavení a sto let po zboření.

Prof. Ing. arch. Mojmír Kyselka, CSc.,
foto Michaela Dvořáková

SUMMARY:

Brno has not always been lucky with reconstructions of the few historic buildings it has – although they do grow in number as the decorative-style and other important houses grow old. The mighty support given to the reconstruction of the Prague Carolinum can hardly be imagined in Brno although Prague has also made numerous mistakes.

Svět knihy Brno 2005 – 3. národní knižní veletrh

Svaz českých knihkupců a nakladatelů uspořádal pod záštitou primátora města Brna Richarda Svobody od 11. do 13. listopadu v pavilonu D na brněnském Výstavišti již třetí ročník prodejního veletrhu Svět knihy Brno 2005. Letošní akce se zúčastnilo na ploše 890 metrů čtverečních 69 vystavovatelů. Zájem o knihy nejrozličnějších žánrů byl v Brně tradičně veliký a během tří dnů trvání veletrhu si cestu do pavilonu D našlo 12 tisíc návštěvníků.

Součástí brněnského knižního veletrhu bylo i deset výstav a na čtyřicet doprovodných akcí – autorská čtení, přednášky, autogramiády, besedy, soutěže, prezentace knih, semináře, udílení cen (např. Cena Miroslava Ivanova za literaturu faktu). Do Brna přijela řada známých osobností literatury a zajímavých hostů – např. Vlasta Baránková, Ivona Březinová, Lubomír Drgáč, herec Jaroslav Dušek, Milan Dušek, Martin Hilský, Tatjana Kejvalová, malíř Vladimír Kokolia, František Koukolík, Ludvík Kundera, zpěvák Jaroslav Samson Lenk, Radek Malý, Iva Pekárková, Zdeněk Rotrekl, Michal Škrabal, Kārlis Verdinš (Lotyšsko), Václav Větvíčka, Vlastimil Vondruška, Inese Zandere (Lotyšsko) a další.

Stejně jako v loňském roce připravilo Nakladatelství VUTIUM VUT v Brně společný stánek brněnských univerzitních vydavatelů (Janáčkovy akademie múzických umění, Masarykovy univerzity, Mendelovy lesnické a zemědělské univerzity, Veterinární a farmaceutické univerzity, Univerzity obrany a Vysokého učení technického) pod patronací Brněnského centra evropských studií.

Hned v úvodní den knižního veletrhu brněnští univerzitní vydavatelé připravili ve svém stánku mimořádnou prezentaci své nejnovější produkce. Zájemci se na ní mohli osobně setkat s autory některých nových knih a také se dozvědět, jaké ediční plány jednotlivá vydavatelství připravují do budoucna. Nakladatelství VUTIUM představilo mimo jiné na podzim vydanou publikaci *Cartusia Brunensis*. O knížce věnované historii a současnosti kartuziánského kláštera v Králově Poli promluvila brněnská historička Milena Flodrová, která se na nové publikaci autorsky podílela.

V Literární kavárně veletrhu připravilo Nakladatelství VUTIUM prezentaci reprintu knihy Alberta Einsteina *Teorie relativity speciální i obecná* se zvláštní autorovou předmluvou

Novou knihu Nakladatelství Vutium *Cartusia Brunensis* představila na veletrhu jedna ze spoluautorek historička Milena Flodrová.

k českému vydání z roku 1923. O knize, která vyšla letos na podzim v Nakladatelství VUTIUM v edici Quantum ke Světovému roku fyziky pod názvem *Teorie relativity*, promluvil známý fyzik prof. RNDr. Jan Novotný, CSc., z Masarykovy univerzity v Brně. Prof. Novotný, který je autorem předmluvy reprintu díla, nazvané *Einstein po stu letech*, představil ve své poutavé přednášce nejen vědeckou dráhu proslulého vědce a historické souvislosti vzniku speciální a obecné teorie relativity, ale připomenul také význam této výjimečné osobnosti ve veřejném životě, zejména Einsteinův celoživotní boj proti válce. Prezentaci doplnil i videozáznam vystoupení známého astrofyzika a popularizátora vědeckých poznatků RNDr. Jiřího Grygara, CSc., který sice do Brna kvůli vědecké činnosti v zahraničí nemohl přijet, ale o knize *Teorie relativity* hovořil již na jarním knižním veletrhu v Praze.

Připravil Igor Maukš

SUMMARY:

Under the auspices of the Mayor, Union of the Czech Booksellers and Publishers held the 3rd World of Book Fair in Pavilion D of the Brno fair grounds from 11th to 13th November 2005. Sixty-nine participants were displaying their books on an area of 890 square meters.

Strojařské schody

Letošní již 6. ročník Strojářských schodů o Pohár děkana Fakulty strojního inženýrství znovu překonal rekord v počtu startujících. Do stále populárnějšího závodu odstartovalo ve středu 9. listopadu 415 závodníků, na které ve výškové budově FSI VUT v areálu Pod Palackého vrchem čekalo šedesátimetrové převýšení šestnácti pater s 320 schody a 35 zatáčkami. Organizátoři z Centra sportovních aktivit VUT v Brně mají z předchozích pěti ročníků již dostatek zkušeností, a tak nápor závodníků po 2,5 hodinách zvládli.

Kromě jednotlivců závodili tradičně i štafety V.I.P., policisté a hasiči. V show závodě recesistických štafet zaujali letos skialpinisté nesoucí do 18. patra lyžaře s lyžemi, horolezci ve výstroji, softbalisté v kopačkách a tak jako loni i tým číšníků ze studentského klubu Terč, kteří běželi s tácem s lahví šampaňského a skleničkami. V.I.P. štafeta v tradičním složení kancléřka Jitka Vanýšková, rektor Jan Vrbka a prorektor Jiří Kazelle dostala letos posilu v osobě nově zvoleného rektora Karla Raise. „Byl výraznou posilou našeho týmu,“ zhodnotil uznale jeho výkon stávající rektor Vrbka.

Jako každoročně připravili organizátoři v přízemní hale pro příchozí veslařské trenažéry, měření tlaku a tepové frekvence, zjišťování váhy a procentního podílu podkožního tuku. Součástí doprovodného programu bylo i promítání videozáznamů z předchozích ročníků a dalších sportovních akcí CESA.

Výsledky 6. ročníku:

Ženy:

1. Andrea Hrouzková VUT FSI 1:43,6
2. Eliška Jonáková VUT FAST 1:48,6
3. Kateřina Zemánková LF MU 1:49,4

Muži:

1. Vít Procházka VUT FSI 1:12,6
2. Tomáš Redlich FSpS MU 1:13,6
3. Stanislav Machač VUT FSI 1:14,5

Štafety:

1. The flying „s“ 1:06,1
2. Štafeta tým 1:06,5
3. Rush Brothers 1:07,0

Připravil Igor Maukš,
foto Michaela Dvořáková

SUMMARY:

This year's Faculty of Mechanical Engineering Staircase Race has again attracted a record number of contestants. On Wednesday 9th November, 415 athletes appeared in the high-rise building housing the BUT Faculty of Mechanical engineering to run up the 60 metre-high staircase passing 16 floors and negotiating 35 curves.

informace

Děkan Fakulty podnikatelské do druhého funkčního období

Rektor VUT v Brně prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., Dr.h.c., jmenoval 9. listopadu 2005 do druhého funkčního období děkana Fakulty podnikatelské VUT v Brně doc. Ing. Miloše Kocha, CSc., kterého zvolil za kandidáta na toto jmenování Akademický senát Fakulty podnikatelské. Doc. Ing. Miloš Koch, CSc., ukončil studia na tehdejší Fakultě strojní v roce 1985. Po absolvování pracoval jako programátor-analytik v Chiraně Brno. V roce 1988 se vrací na FS VUT v Brně, kde pracuje jako asistent na Katedře ekonomiky a řízení strojírenské výroby. Na Fakultě podnikatelské VUT v Brně působil nejprve jako proděkan pro vědu a výzkum, v roce 2002 byl pak zvolen a rektorem jmenován do funkce děkana.

(red)

BEST Regional Meeting 2005 – Maribor

Více než 60 účastníků ze Slovinska, Slovenska, Francie, Maďarska, Chorvatska, Finska a ČR se od 28. října do 1. listopadu v Mariboru setkali na akci BEST Regional Meeting. O průběhu setkání informoval zástupce VUT v Brně Marek Mydlář.

„Nevěděl jsem, co od takového setkání mám očekávat. Přece jen to byla moje první mezinárodní BEST akce. Regional Meeting v Mariboru se předvedl jako perfektní kombinace tvrdé práce a spousty zábavy. Těch pět dní ve Slovinsku představovalo v mém životě cosi zcela výjimečného.

První den probíhaly prezentace všech BEST skupin včetně naší výpravy z Brna, a to formou přednášky, plakátů a powerpointové prezentace o naší zemi, skupině, městě Brně a v neposlední řadě o VUT. Dalším bodem programu byla setkání (sharing sessions), kde účastníci diskutovali o problémech, se kterými se jejich BEST skupina potýká v oblastech HR (Human Resources), FR (Fund Resources), PR (Public Relations) a IT (Information Technology).

Nedělní program se skládal především z trainingů. Já jsem se přihlásil do kurzů Effective Meeting a Best Knowledge Transfer. Kurzy jsou výborný způsob, jak zdokonalit své schopnosti a rozvíjet se naprosto odlišným způsobem, který není možné realizovat na žádné akademické půdě na světě, a to také právě díky neformální a přátelské atmosféře ze stran všech organizátorů (jsou to studenti jako my) a dobrovolné účasti všech přítomných.

Na závěr soustředění byl na programu International Evening. Během večera zástupci všech zúčastněných zemí prezentovali to nejlepší z jejich kultury, zvyků i gastronomických specialit. My jsme připravili typická moravská jídla, a jak se na Brňáky sluší a patří, nechyběla ani ochutnávka Starobrno, které vzbudilo velký ohlas.

Marek Mydlář

CESA na veletrhu Sport Life

Letošní sportovní veletrhy – 4. mezinárodní sportovní veletrh SPORT Life, 4. mezinárodní výstava lodí a vodních sportů boat Brno a 3. mezinárodní výstava karavanů a obytných automobilů Caravaning Brno, které se uskutečnily na brněnském Výstavišti od 10. do 13. listopadu 2005, byly opět v mnoha ohledech rekordní. Zúčastnilo se jich na 400 vystavovatelů z jedenácti zemí, obsazeno bylo celkem deset pavilonů. Expozice si přišlo prohlédnout na 38 tisíc návštěvníků. Největší plocha patřila tradičně nejrozšířenějšímu sportu u nás – cyklistice.

Sportovního veletrhu Sport Life se zúčastnilo i Centrum sportovních aktivit VUT v Brně. CESA měla svůj stánek v pavilonu C, ale některé akce připravila pro školy, sportovce a širší veřejnost i na volné ploše. Mezi úspěšné akce CESA patřil např. otevřený závod na veslařských trenažérech, Akademické mistrovství ČR na veslařských trenažérech, soutěže ve zdvihu činky, svalové dysbalance, škola zad nebo návody na správné cvičení. Na pódiu v pavilonu C proběhla také vystoupení oddílů Vysokého školského sportovního klubu VUT v Brně (VSK) a prezentace

Centra sportovních aktivit a výukového programu (CESA) – na programu byly ukázky sportovního aerobiku, vystoupení CHEERLEADERS a WU SHU.

(red)

Přírodovědecká fakulta MU otevřela Informační centrum

V areálu Přírodovědecké fakulty MU v Brně na Kotlářské ulici bylo 21. listopadu slavnostně otevřeno nové Informační centrum. Jak uvedl děkan Přírodovědecké fakulty MU doc. RNDr. Milan Gelnar, CSc., centrum bude sloužit informačnímu zabezpečení studia jako odborná knihovna a studovna. Centrum, jehož součástí budou také výuková a multimediální pracoviště, budou využívat především studenti fyziky, matematiky a sekce věd o Zemi, zatímco ostatní obory Přírodovědecké fakulty nalezou svá působiště v budovaném kampusu MU v Brně-Bohunicích.

Informační centrum nabídne 250 studijních míst, z nichž třicet je opatřených počítačovou technikou. Další třicet počítačů přibude v následujícím roce. Uživatelský komfort rozšiřuje několik individuálních studijních boxů, samostatná seminární místnost pro deset osob a velkokapacitní kopírky a skenery na

každém patře budovy. Centrum zahrnuje i multimediální ateliér, kde bude probíhat mimo jiné výuka volitelných předmětů Multimedia a Informační výchova, zaměřených na práci s elektronickými informačními zdroji.

Ústřední knihovna Přírodovědecké fakulty, která se do objektu Informačního centra v současnosti stěhuje z provizoria na Údolní ulici, nabídne studentům a všem zájemcům 250 tisíc svazků.

Výstavba Informačního centra trvala čtrnáct měsíců, náklady na její stavební část činily zhruba 105 milionů korun. Celková užitná plocha nově vybudovaných a rekonstruovaných prostor je 3776 m². Výstavba je součástí celkové rekonstrukce areálu Přírodovědecké fakulty na Kotlářské ulici, která je financovaná z Programu rozvoje MU a bude ukončena v roce 2008.

mau

Ocenění nejlepších akademických sportovců města Brna

V Centru VUT v Brně na Antonínské ulici se v úterý 22. 11. 2005 uskutečnil slavnostní večer, během kterého byli oceněni nejlepší akademičtí sportovci města Brna za rok 2005.

Slavnostní akt zahájil svým projevem PaedDr. Jaroslav Bogdál – ředitel Centra sportovních aktivit VUT v Brně. Dále promluvili rektor VUT v Brně prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., Dr.h.c. (za pořádající VŠ), náměstek primátora Statutárního města Brna Ing. Radomír Jonáš, člen zastupitelstva a rady JMK RNDr. Miloš Šifalda, rektor MU v Brně prof. PhDr. Petr Fiala, kvestor Veterinární a farmaceutické univerzity Brno Ing. Jaroslav Černý, prorektorka Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně prof. Ing. Jana Stávková, CSc., děkan Fakulty sportovních studií MU v Brně doc. PhDr. Michal Charvát, CSc., a členka výkonného výboru České asociace univerzitního sportu RNDr. Eva Slonková.

Všichni vystupující poděkovali zúčastněným sportovcům za sportovní výkony a vzornou reprezentaci svých škol a města Brna.

Ocenění byli:

Za VFU v Brně:

Veronika Hojgrová – atletika – běh

Za MU v Brně:

Jana Pechanová – plavání

Kristýna Kyněrová – plavání

Martin Verner – plavání

Filip Ospalý – triatlon

Rektor VUT v Brně
prof. Ing. RNDr. Jan
Vrbka, DrSc., gratuluje
atletce a studentce VUT
Ireně Peřikové.

Petr Bubniak – nohejbal

Lucie Hrstková – sjezdové lyžování

Eva Vítečková – basketbal

Za VUT v Brně:

David Čech – dálkové plavání

Tomáš Dlabaja – orientační běh

Irena Peřiková – atletika – běh

Štěpán Wágner – atletika – skok daleký

Za MZLU v Brně:

Petra Tvarůžková – orientační běh

Andrea Nasswettrová – bojová umění

Ing. Zbyněk Zelinka, CESA VUT v Brně

Nejlepší diplomky s tématem životní prostředí

Dvaadvacet studentů bylo přihlášeno do III. ročníku soutěže diplomových prací s tematikou životního prostředí, kterou vyhlašuje Jihomoravský kraj ve spolupráci s Ekologickým institutem Veronika. Hejtmán kraje Stanislav Juránek (KDU-ČSL) předal v úterý ceny vítězům. První ceny získali Kateřina Coufalová z Fakulty architektury ČVUT Praha za práci Voda v Brně – regenerace Svitavského náhonu, průmyslové zóny Cejl-Křenová,

areálu Lanarest a objektů textilních továren, a Radim Vítek z Mendelovy univerzity v Brně za práci Posuzování vlivů výstavby větrných elektráren v Jihomoravském kraji na životní prostředí. Druhé ceny získali Michal Kovář a Jiří Vicenec, absolventi MZLU v Brně a VUT v Brně, třetí je absolventka MZLU v Brně Šárka Marečková.

red

1st Doctoral Workshop on Mathematical and Engineering Methods in Computer Science – MEMICS 2005

Ve Znojmě se od 14.–17. října 2005 uskutečnil mezinárodní workshop MEMICS 2005 pořádaný v rámci grantového projektu „Integrovaný přístup k výchově studentů doktorských studijních programů v oblasti paralelních a distribuovaných systémů“. Na řešení projektu se podílejí spolu se svými školiteli doktorandi dvou příbuzných brněnských fakult – Fakulty informatiky MU a naší Fakulty informačních technologií.

Jedním z hlavních cílů projektu je vybudovat takové prostředí pro vědeckou přípravu doktorandů, které by dlouhodobě garantovalo výchovu špičkových odborníků pro akademickou i průmyslovou oblast. Při budování takového prostředí využíváme jak bohatých vědeckých, aplikačních a výchovných zkušeností týmu, tak také již vybudované struktury laboratoří obou fakult, zavedených seminářů i bohatých mezinárodních kontaktů. Důraz klademe na posílení mezioborových vazeb, týmovou práci a zapojení doktorandů do mezinárodních vědeckých aktivit.

Na workshopu přednášeli doktorandi z obou našich i několika zahraničních univerzit. Inspirací pro jejich další vědeckou práci

byly přednášky našich i zahraničních významných profesorů, kteří patří ve svém oboru k nejlepším v informatice a informačních technologiích. Doktorandi vyslechli také příspěvky kolegů, kterým se již podařilo prosadit se na špičkových zahraničních konferencích.

Celkem bylo na workshopu přes sto účastníků ze sedmi zemí. Příspěvky doktorandů byly publikovány ve sborníku MEMICS 2005 a nej kvalitnější z nich budou vybrány mezinárodním programovým výborem k publikaci v elektronickém časopise ENTCS nakladatelství Elsevier.

MEMICS 2005 se konal v zajímavém prostředí Louckého kláštera, které již samo o sobě působilo na účastníky slavnostním dojmem. Když ještě připomeneme společenské akce, jako byla prohlídka obrazů inspirovaných místní atmosférou nebo řízená degustace vín, účastníci mají na workshop ty nejlepší vzpomínky a všichni se již dnes těší na příští ročník.

Prof. RNDr. Milan Česka, CSc.

Jihomoravské inovační centrum odmění nejlepší nápady

V pondělí 28. listopadu byla zahájena soutěž Jihomoravského inovačního centra (JIC) o nejlepší business plán, která má za cíl najít životaschopné projekty, zlepšit přenos výsledků vědy a výzkumu do praxe a podpořit tak inovativní podnikatelské aktivity studentů, akademiků a vědců na jižní Moravě.

Na účastníky čekají peněžní odměny v celkové výši 65 tisíc korun. Nejúspěšnější tým si může odnést až 35 tisíc korun. Projekty musí mít v sobě inovační potenciál – novou technologii s uplatněním v komerční sféře, patent, know-how apod. Základním předpokladem je skutečnost, že projekt hodlá přinést na trh něco nového.

Soutěže se mohou účastnit týmy (minimálně dvoučlenné), přičemž jeden z členů týmu musí mít ekonomické vzdělání či praxi nebo studovat na vysoké škole s ekonomickým zaměřením.

„Každý umí něco jiného, a proto chceme propojit vědce a výzkumníky, kteří jsou odborníky například na biotechnolo-

gie, s mladými ekonomy, kteří do projektů přinesou obchodního ducha,“ vysvětlil zástupce ředitele JIC Jakub Nosek.

Partnery soutěže jsou brněnské vysoké školy – Masarykova univerzita, Vysoké učení technické, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita a Veterinární a farmaceutická univerzita.

Jihomoravské inovační centrum podporuje inovativní firmy, vědu a výzkum a studenty s nápady. Zajišťuje peníze a podporu pro nadějně projekty, nachází investory, spolupracuje s partnery a sponzory. Propojuje vědu a výzkum s komerčními firmami za účelem zajištění přenosu inovativních technologií do praxe. Mezi základní formy podpory pro začínající inovativní firmy patří finance, poradenství, kontakty a prostory.

Podrobné informace poskytne marketing manager JIC Vladimír Kuchař (tel. 541 143 013, 731 118 029).

(red)

Výstup na osmitisícovku Čo Oju ve fotografiích

Ing. Jaromír Novák, jeden z členů letošní himálajské expedice na šestou nejvyšší horu světa Čo Oju (8201 metrů n. m.), připravil pro zaměstnance VUT v Brně 29. listopadu poutavé vyprávění spojené s promítáním krásných fotografií z putování k této velehoře a z pokusu o zdolání jejího vrcholu. (O výpravě jsme v Událostech podrobně informovali v květnovém a červnovém čísle.) Několik desítek zájemců se tak mohlo blíže seznámit nejen s překrásnou himálajskou přírodou, ale také s obtížemi výstupu, který horolezci podnikli bez použití kyslíkových bomb a pomoci výškových nosičů. Připomínáme, že naši horolezci se dostali až do výšky 7900 metrů, zdolání posledních tří stovek výškových metrů výstupu jim překazilo nepříznivé počasí.

mau

Daruj krev, daruješ život!

Pod záštitou Studentské komory AS FP VUT v Brně nás dne 15. listopadu 2005 navštívila Mgr. Dudíková, zástupkyně Transfuzní stanice a Krevní banky při Fakultní nemocnici v Brně. Ve svých přednáškách seznámila studenty s možností dárcovství krve, s předpoklady, které musí potenciální dárce splňovat, a také s velmi přísnými pravidly bezpečnosti v oblasti hygieny, která brněnská transfuzní stanice splňuje. Motto přednášek bylo: „*Chcete být prospěšní a nemáte tučné konto v bance? Máte v žilách krev? Pomozte potřebným – darujte svou krev!*“

Exkurze do transfuzní stanice se uskutečnila koncem listopadu. Mgr. Dudíková nás seznámila s chodem stanice, prošli jsme si trasu, kterou absolvuje každý dárce krve, tj. od přijímací recepce, přes lékařské vyšetření až po odběrový sál. To však nebylo vše! Naskytla se nám příležitost podívat se i do „zákulisí“. Navštívili jsme místa, kde se krev zpracovává, jsou oddělovány jednotlivé složky krve, tak aby pacient (příjemce) mohl dostat jen tu složku, kterou opravdu potřebuje, a zbytek nepřišel „vniveč“. Zlatým hřebem exkurze byla návštěva komorového mrazáku, kde se při $-35\text{ }^{\circ}\text{C}$ skladuje krevní plazma.

Výzva všem studentským uniím a studentským komorám fakultních akademických senátů VUT:

Rádi bychom vytvořili univerzitní tradici v přednáškových akcích a exkurzích v Transfuzní stanici vždy okolo 17. listopadu, kdy si připomínáme oběti, které přinesli studenti minulých generací za svou vlast. *Dnes již není třeba prolévat krev v boji, ale lidské krve je stále velmi potřeba.*

Ing. Tereza Večeřová,
SK AS FP VUT v Brně

Náš tip: Skála v Brně

Moravská galerie v Brně představuje v Uměleckoprůmyslovém muzeu na Husově ulici výstavu, která se vloni v Praze stala výstavní událostí roku. Do Rudolfína si ji přišlo prohlédnout na čtyřicet tisíc návštěvníků. Hned za vstupními dveřmi muzea návštěvník narazí na svérázný koráb s plachtou z hovězí kůže, reprezentativní hale dominuje obrovský košatý strom a zastřešenou dvoranou o kousek dále se vine vzhůru patnáctimetrový výhonek. V sousední místnosti visí na zdech fantaskní dřevěné kytary, otáčí se plotna obrovského, do nejmenších detailů zhotoveného gramofonu, ve skříní je na ramínku pověšeno molitánové sako, ve kterém je originální umělec zpodoběn i na katalogu výstavy. Velké plechové dílo Špion střeží nádvoří Pražákova paláce. Zakládající člen skupiny Tvrdohlaví a člen vokálního tria Tros sketos (proslavilo se po celé republice znělkou karlovarského filmového festivalu) tvoří většinou z netradičních a mnohdy také velmi neobvyklých materiálů – pozornost upoutají např. miniaturní hlavičky vytvořené z mořských řas, které jsou zvětšeny do lidské velikosti silnou lupou.

Pozoruhodná výstava Františka Skály potrvá v Uměleckoprůmyslovém muzeu až do 15. února 2006.

(red), foto Michaela Dvořáková

Čestná medaile Akademie věd ČR prof. Ing. Jaroslavu Janákovi, DrSc., Dr.h.c.

Prof. Ing. Jaroslav Janák, DrSc., Dr.h.c., český chemik, uznávaný u nás i v zahraničí, věrný své tvůrčí vědecké i pedagogické činnosti ve svém oboru plynové chromatografie, převzal 23. listopadu 2005 čestnou medaili Akademie věd České republiky DE SCIENTIA ET HUMANITATE OPTIME MERITIS.

Prof. Ing. Jaroslav Janák vybudoval od roku 1956 Laboratoř pro analýzu plynů ČSAV, která se vyvinula v dnešní Ústav analytické chemie Akademie věd ČR v Brně. V novodobé historii VUT v Brně se v letech 1990–1992 zasloužil o obnovení Fakulty chemické. O vynikajících lidských i vědeckých kvalitách Jaroslava Janáka bylo napsáno v blahopřejném článku k jeho

osmdesátinám. (Viz Chemické listy 98/4, 2004, s. 226–227.) Pro jeho vysoké vědecké ideály byl v roce 2004 poctěn medailí LEADING INTELLECTUALS OF THE WORLD Amerického biografického ústavu Spojených států amerických. Na slavnostním shromáždění 23. listopadu 2005 za přítomnosti místopředsedy Akademie věd ČR profesora Drahoše se uskutečnilo předání čestné medaile Akademie věd ČR DE SCIENTIA ET HUMANITATE OPTIME MERITIS prof. Ing. Jaroslavu Janákovi, DrSc., Dr.h.c. Ted' času dost na oslavy, tož nejsrdečnější přání, pravou radost, štěstí, zdraví.

Adolf G. Pokorný

Český architekt v New Yorku

Na Fakultě architektury VUT v Brně byla 23. listopadu 2005 otevřena výstava Jan Hird Pokorný – český architekt v New Yorku. Představuje tvorbu jednoho z nejvýznamnějších českých architektů, který od roku 1939 žije v New Yorku. Pořadateli výstavy jsou Fakulta architektury, ČVUT v Praze, Nadace české architektury a Galerie Jaroslava Fragnera, kurátory Vladimír Šlapeta a Petr Kratochvíl. Výstava se koná pod záštitou ministra zahraničních věcí ČR a primátora Statutárního města Brna Richarda Svobody.

Jednadesátiletý brněnský rodák a také čestný občan města Jan Hird Pokorný je doyenem českých architektů žijících v zahraničí a zřejmě i našim nejstarším dosud aktivním architektem vůbec. Vystudoval architekturu v Praze, do světa odešel před nacistickou okupací v r. 1939. Po krátkém pobytu ve Švédsku se usídlil v New Yorku. Architekturu studoval znovu na Kolumbijské univerzitě, kde se později stal také na mnoho let profesorem.

Podle proděkana FA a tvůrce návrhu designu výstavy Oldřicha Rujbra z Pokorného tvorby vyniká zejména množství realizací vysokoškolských kampusů a jednotlivých budov, jako např. v rámci Centenary College v Hackettstownu, SUNY univerzity ve Stony Brook nebo Lehman College v Bronxu. Věnuje se ale také renovacím historických budov; vysoce ceněná je rekonstrukce bloku skladištních budov z r. 1810 v newyorském přístavu. Z hlediska historického významu stavby pak nutno připomenout renovaci vily z r. 1765 Maurice Jumell Mansion. Pracoval i na záchranné renovaci Českého národního domu v New Yorku.

Prof. Pokorný byl nebo doposud je členem řady významných památkových orgánů – jako např. Komise pro ochranu historických památek New Yorku a českých krajanských organizací. V USA je nositelem mnoha významných architektonických ocenění za celoživotní dílo.

Výstava, jejíž vernisáž uvedl děkan fakulty architektury ČVUT v Praze a Pokorného přítel profesor Vladimír Šlapeta, shrnuje architektovo celoživotní dílo. Tvoří ji 36 výstavních panelů s fotografickou, plánovou a textovou dokumentací vybraných staveb a jeden hotový model, převezený z USA. K výstavě je vydán obsáhlý katalog, zahrnující vedle přehledu a vyobrazení jednotlivých klíčových realizací architekta i obsáhlý rozhovor s ním o životě a práci v USA i před jeho odchodem z vlasti, dále odborná studie o jeho díle a základní faktografický přehled.

Současně s výstavou o díle architekta Pokorného probíhá v prostorách budov Fakulty architektury na Poříčí i dalších pět výstav. Pod názvem NAFA UVÁDÍ (výstavy na Fakultě architektury) byla každou středu již od října uvedena jedna z nich. Cyklus výstav, jehož vyvrcholením je představení díla architekta Pokorného, si mohou všichni zájemci prohlédnout do 31. ledna 2006.

Další výstavy v prostorách Fakulty architektury:

Posad'te se prosím

A/ na cestě městem B/ když nemůžete chodit, návrhy a realizace městského mobiliáře ze soutěže City point na cestě městem a odpočinkové objekty pro pohybově hendikepované děti

Foa Breeding Architecture

architektonický ateliér z Londýna

Architektura pro diplomacii

design ambasad budoucnosti

Zwei Architekturpreis

nejen ze soutěže projektů na Fakultě architektury TU Dresden

Cena Bohuslava Fuchse

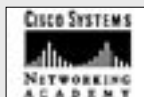
oceněno v soutěži na Fakultě architektury VUT Brno

Připravil Igor Maukš

SUMMARY:

Jan Hird Pokorný – a Czech Architect in New York, is the title of an exhibition opened at the Faculty of Architecture on 23rd November 2005. The exhibition presents the work of one of the most distinguished Czech architects, who has been living in New York since 1939.

Cisco Network Academy také na VUT v Brně

Na Fakultě informačních technologií VUT v Brně se 11. listopadu 2005 uskutečnilo slavnostní otevření Cisco Network Akademie. Jako první vysoká škola v ČR vyučuje FIT kurzy CCNA v rámci akreditovaného bakalářského programu IT-BC-3. Kurzy jsou zařazeny do výuky jako volitelné a umožňují studentům 2. a 3. ročníků rozšířit si vzdělání v oblasti síťových technologií s důrazem na praktické dovednosti. Svým obsahem rozšiřují stávající učivo povinných kurzů z oblasti počítačových sítí vyučovaných na FIT.

Vzdělávací program Cisco Network Academy (CNAP) vznikl spoluprací předního světového výrobce síťových zařízení firmy Cisco Systems Inc. s akademickou oblastí. Od roku 1993 se program začal rozšiřovat na vysoké školy a v současné době je zařazen do výuky ve více než 150 zemích. Program je tvořen specializovanými kurzy z oblasti počítačových sítí a komunikačních technologií pokrývající základy síťových technologií a směrování (CCNA), bezpečnosti (FNS), bezdrátových technologií (FWL), IP telefonie a pokročilé síťové technologie (CCNP).

Kurzy CNAP používají pro výuku „blended e-learning“, tj. spojení klasické výuky (přednáška, laboratorní cvičení) s podporou e-learningu. Studenti zapsaní do kurzů mají přístup na e-learningový portál Cisco Network Academy, kde najdou studijní materiály, příklady a testovací cvičení a další zdroje pro studium. Výukové materiály i testy jsou v angličtině, což podporuje rozvoj odborných jazykových znalostí v oblasti ICT. Studium kurzů CCNA je možné zakončit certifikační zkouškou u partnerů firmy Cisco Systems Inc. a získat mezinárodně uznávaný certifikát CCNA.

Iniciativa pro zavedení kurzů CCNA na FIT vzešla v roce 2003 od zástupců Studentské unie FIT, která reagovala na zájem studentů o tuto výuku. Rada studijních programů FIT se rozhodla program CNAP podpořit a zařadit kurzy CCNA do bakalářského studijního programu. Kurzy CCNA doplňují výuku počítačových

sítí na FIT vyučovaných ve standardních kurzech – viz Přehled kurzů z oblasti počítačových sítí vyučovaných na FIT.

Ročník	Název kurzu	Typ předmětu
2. ročník, LS	Počítačové komunikace a sítě	povinný
2. ročník, LS	Síťová kabeláž a směrování (CCNA1+2)	volitelný
3. ročník, ZS	Síťové aplikace a správa sítí	povinný
3. ročník, ZS	Přepínání v sítích LAN a WAN (CCNA 3)	volitelný
3. ročník, LS	Technologie sítí WAN (CCNA 4)	volitelný
4. ročník, LS	Přenos dat, počítačové sítě a protokoly	oborově volitelný
5. ročník, ZS	Pokročilé komunikační systémy	oborově volitelný
5. ročník, LS	Návrh, správa a bezpečnost	oborově volitelný

Kurzy CCNA se otevírají poprvé na FIT v akademickém roce 2005/2006. Vlastní výuka probíhá ve specializované laboratoři počítačových sítí, vybudované z prostředků FIT a fondu rozvoje VŠ. Studenti si v laboratoři vyzkoušejí tvorbu a konfiguraci počítačových sítí, konfiguraci směrovačů a testování sítí pomocí hardwarových a softwarových analyzátorů. Cílem výuky je podpořit vzdělání kvalifikovaných odborníků v oblasti síťových a komunikačních technologií, kteří se uplatní jako správci sítí, technici pro instalaci a údržbu sítí či projektanti lokálních sítí.

Kurzy CCNA jsou bezplatné a otevřené všem studentům bakalářského studia FIT. Mohou se do něj přihlásit i studenti, kteří některé kurzy CCNA vystudovali na jiné škole či v zahraničí. Do budoucna se počítá s rozšířením nabídky kurzů CCNA i pro studenty jiných fakult VUT. Další informace lze získat na webových stránkách FIT nebo <http://www.cnap.cz>.

Ing. Petr Matoušek

SUMMARY:

Cisco Network Academy (CCNA) was opened at the Faculty of Information Technology on 11th November 2005. The Faculty of Information Technology is the first Czech higher-education institution to offer CCNA courses as part of its IT-BC-3 accredited Bachelor's degree programme. In these optional courses, 2nd and 3rd year students can learn more about networking technologies and get some practical skills.

Finsko – země celoživotnímu vzdělávání zaslíbená

Je všeobecně známo, že Finsko a Irsko jsou dva státy, které jednoznačně vsadily na vzdělání, výzkum a zejména na moderní technologie. Často se vedou debaty o tom, zda finská vláda dává na výzkum 3,5 % národního důchodu, nebo jenom 2,8 % a ostatní hradí soukromý sektor — debaty zbytečné, protože je to tak jako tak tři až čtyřikrát více než v ČR. Stejně dobře je známa skutečnost, že Finové dokázali snížit dvacetiprocentní nezaměstnanost (1991) na současných 8 % a řada dalších zajímavých skutečností. Přesto po zhlédnutí dvou vzdělávacích středisek (jednoho v hlavním městě Helsinkách a druhého v provinčním městečku Jyväskylä) si člověk začne uvědomovat, co suchá statistická čísla ve skutečnosti znamenají. Což nakonec jen potvrzuje rovněž dobře známou skutečnost, že sebelepší videokonference, super multimediální prezentace a další „výdobytky“ moderní doby nikdy nemohou nahradit osobní kontakt.

Před deseti lety se několik lidí z KVS Foundation a Finnish Adult Education Research Society rozhodlo vydávat prestižní časopis o celoživotním vzdělávání LLine (Lifelong Learning in Europe). K tomuto výročí byla ve dnech 21.–23. 10. 2005 pořádána konference, na které jsme přednesli referát o seniorském vzdělávání v ČR. Barevný poster, na jehož tvorbě se naši seniorští studenti aktivně podíleli, ukázal, co U3V na VUT v Brně nabízí pro seniory. Základní myšlenkou obou prezentací bylo to, co VUT v r. 2000 přineslo do oblasti seniorského vzdělávání nového: totiž přednášky o moderních technologiích a jejich použití v každodenním životě a možnost naučit se používat PC. Při této příležitosti jsme rádi přijali pozvání rektorky Summer University v Jyväskylä, paní Anneli Hietaluma, k návštěvě U3V na tamní univerzitě.

Univerzita v Jyväskylä je zajímavá tím, že sídlí v poměrně malém městě (asi 80 tis. obyvatel), má asi 25 tisíc studentů, z nichž skoro polovina je dospělých (studují při zaměstnání). Na jejích sedm fakult bylo v r. 2005 z celkového počtu 12 486 uchazečů přijato ke studiu 1710, čili 14 procent. Důvod velkého zájmu mladých lidí o studium na této škole spočívá v prostředí a kvalitě školy, moderně vybudovaném univerzitním kampusu a celkové atmosféře města, ležícího v jedné z nejkrásnějších oblastí Finska. Příjemně nás překvapilo, že systém přednášek pro seniory je naprosto stejný jako u nás, včetně toho, že na organizaci výuky se podílejí sami účastníci seniorských kurzů.

Profesor Petr Vavřín s profesorkou Aino Sallinen, rektorkou University in Jyväskylä.

K největším kladům konference patřila návštěva Palmenia Centre for Continuing Education, což je obdoba našeho CE-VAPO, na Univerzitě v Otaniemi (Helsinky). Toto centrum celoživotního vzdělávání má přes 20 tisíc studentů a 240 stálých zaměstnanců, nabízí více než 500 vzdělávacích kurzů a programů. Většina vzdělávacích aktivit je samozřejmě realizována pedagogy z fakult helsinké univerzity a týká se tzv. „informal education“, čili kurzů, které nejsou zakončeny získáním akademických titulů (Bc. a Mgr.). Rozpočet centra je ročně zhruba 25 milionů euro. Část hradí vláda, hodně přispívají podniky, pro jejichž zaměstnance jsou kurzy pořádány, ale hlavní část si hradí účastníci kurzů z vlastních prostředků.

Země, jejíž občané pochopili, že investice do vlastního vzdělání je nejen vysoce zisková, ale nezbytná k rozvoji vlastní existence, má mnohem větší naději úspěšně se vyrovnat s negativními jevy, které moderní doba přináší. Doufáme, že občanům ČR nebude cesta k tomuto poznání trvat příliš dlouho.

Prof. Petr Vavřín

SUMMARY:

Finland and Ireland are known to have made massive investments in education, spending huge sums on modern technologies. The topic often discussed in the Czech Republic is whether the Finnish government spends on research 3.5 percent of the budget or just 2.8 percent with the rest provided by the private sector. Such debates are of course futile considering that these figures are three to four times higher than those in this country.

Nové učební texty a publikace

Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií

EPVE 2005

Elektrické pohony a výkonová elektronika

Sborník příspěvků z celostátní konference

Eds.: SKALICKÝ, Jiří – PATOČKA, Miroslav – FEL-
LER, Zdeněk

2005 – 1. vyd. – 208 s., + CD, ISBN 80-214-3052-4

HANUS, Stanislav – FENCL, Josef – ŠTENCEL,
Vít

Bezdrátové a mobilní komunikace II

2005 – 1. vyd. – 172 s., ISBN 80-214-2817-1

KOLOUCH, Jaromír

Programovatelné logické obvody

Přednášky

2005 – 2., doplněné a upravené vyd. – 75 s., ISBN
80-214-2986-0

KOLOUCH, Jaromír

Programovatelné logické obvody a návrh jejich apli-
kací v jazyku VHDL

Počítačové cvičení

2005 – 1. vyd. – 85 s., ISBN 80-214-2997-6

Fakulta podnikatelská

FEDOROVÁ, Anna

Účetnictví

Metodická příručka pro kombinovanou formu studia

2005 – 1. vyd. – 93 s., ISBN 80-214-3020-6

KARÁSEK, Jiří – SKULA, Ladislav

Lineární algebra

Cvičení

2005 – 1. vyd. – 95 s., ISBN 80-214-3000-1

KOCMANOVÁ, Alena – LUŇÁČEK, Jiří

Ekonomika podniku 1. díl

Studijní text pro kombinovanou formu studia

2005 – 1. vyd. – 68 s., ISBN 80-214-3016-8

KOCMANOVÁ, Alena – LUŇÁČEK, Jiří

Ekonomika podniku 2. díl

Studijní text pro kombinovanou formu studia

2005 – 1. vyd. – 63 s., ISBN 80-214-3017-6

KOCH, Miloš

Informační systémy a technologie

Metodická příručka pro kombinovanou formu studia

2005 – 1. vyd. – 45 s., ISBN 80-214-3003-6

MEZNÍK, Ivan

Ekonomie pro magisterské studijní programy

Studijní text pro kombinovanou i prezenční formu
studia

2005 – 1. vyd. – 101 s., ISBN 80-214-3039-7

NĚMEČEK, Petr – ZICH, Robert

Podnikový management 3. díl

Studijní text pro kombinovanou formu studia

2005 – 1. vyd. – 69 s., ISBN 80-214-3004-4

REJNUŠ, Oldřich

Peněžní ekonomie

Finanční trhy

2005 – 1. vyd. – 254 s., ISBN 80-214-2979 –8

REŽŇÁKOVÁ, Mária

Finance. Finanční systém 1. díl

Studijní text pro kombinovanou formu studia

2005 – 1. vyd. – 84 s., ISBN 80-214-3005-2

REŽŇÁKOVÁ, Mária

Finanční management 1. díl

Studijní text pro kombinovanou formu studia

2005 – 3., aktualizované a rozšířené vyd. – 125 s.,
ISBN 80-214-3035-4

VEJVODOVÁ, Hana – KOPŘIVA, Jan

Právo I – Finanční právo

Denní a kombinovaná forma studia

2005 – 10. vyd. – 84 s., ISBN 80-214-3037-0

Fakulta strojího inženýrství

PŘIKRYL, Karel

Kinematika

2005 – 4. vyd. – 142 s., ISBN 80-214-2951-8

PŘIKRYL, Karel – MALENOVSKÝ, Eduard

Úlohy z kinematiky

2005 – 4. vyd. – 142 s., ISBN 80-214-2952-6

ŠVARC, Ivan

Automatizace

Automatické řízení

2005 – 2., doplněné vyd. – 263 s., ISBN 80-214-
2943-7

Fakulta chemická

JANČÁŘ, Josef

Mechanics and Failure of Plastics

2005 – 1. vyd. – 140 s., ISBN 80-214-2971-2

PEKAŘ, Miroslav

Přednášky z termodynamiky

2005 – 1. vyd. – 88 s., ISBN 80-214-2987-9

Nakladatelství VUTIU

ZMEŠKAL, Oldřich – NOVOTNÝ, Radek – HAND-
LÍŘ, Richard

Fyzika – Sbírka příkladů

Fyzikální pole

2005 – 2. vyd. – 84 s., ISBN 80-214-3051-6

Vědecké spisy

Vysokého učení technického v Brně

Edice Habilitační a Inaugurační spisy

JURA, Pavel

Fuzzy logika v modelování a řízení dynamických
systémů

Současný stav, perspektivy a výuka

2005 – sv. 180 – 24 s., ISBN 80-214-3019-2

BARTLOVÁ, Milada

Radiační vlastnosti plazmatu elektrického oblouku

2005 – sv. 182 – 24 s., ISBN 80-214-3028-1

KOZUMPLÍK, Jiří

Vlnkové transformace a jejich využití pro filtraci
signálů EKG

2005 – sv. 183 – 27 s., ISBN 80-214-3045-1

FIALA, Pavel

Modelování a návrh výkonového pulzního zdroje

2005 – sv. 184 – 20 s., ISBN 80-214-3050-8

KUDRNA, Jan

Navrhování vozovek a funkční vlastnosti silničních
stavebních materiálů

2005 – sv. 185 – 26 s., ISBN 80-214-3054-0

BROŽOVSKÝ, Jiří

Nedestruktivní zkušební metody – nástroj pro hodno-
cení pevnosti stavebních materiálů a výrobků

2005 – sv. 186 – 30 s., ISBN 80-214-3056-7

URBÁŠKOVÁ, Hana

Ekologická vesnice

2005 – sv. 188 – 29 s., ISBN 80-214-3069-9

KERŠNER, Zbyněk

Křehkost a lomová mechanika cementových kom-
pozitů

2005 – sv. 189 – 38 s., ISBN 80-214-3072-9

Edice PhD Thesis

VESELÝ, Václav

Parametry betonu pro popis lomového chování

2005 – sv. 341 – 25 s., ISBN 80-214-3046-X

VLK, Martin

Aproximační symbolická analýza lineárních obvodů

2005 – sv. 342 – 31 s., ISBN 80-214-3049-4

STARÝ, Jiří

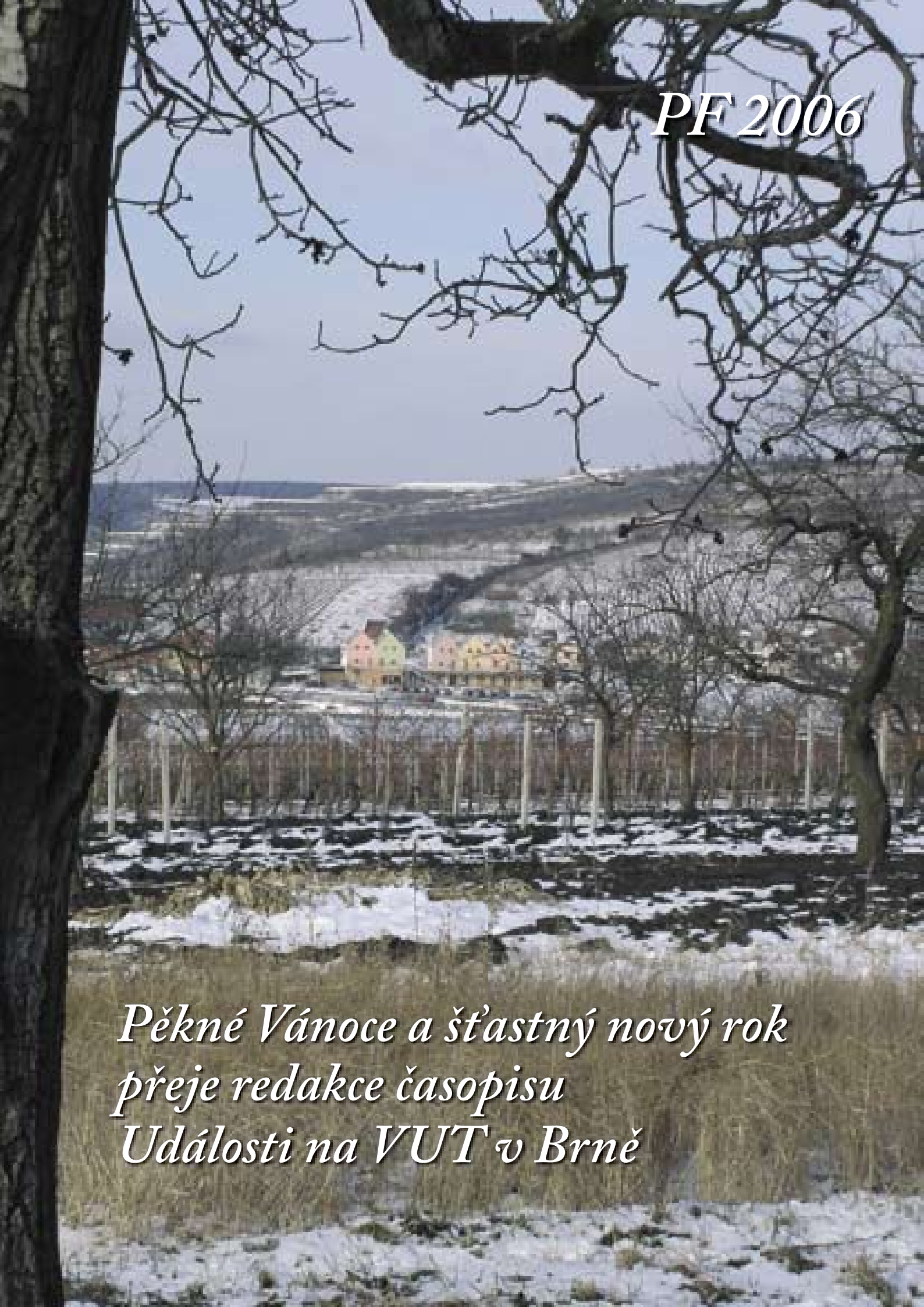
Bezolovnaté pájení – materiálová a procesní kompati-
bilita v inertní a inertně/redukční atmosféře

2005 – sv. 343 – 27 s., ISBN 80-214-3055-9

HIBŠ, Vladimír

Strategie na rozrušení trhu pro firmy v českém stro-
jírenství

2005 – sv. 344 – 30 s., ISBN 80-214-3061-3

PF 2006

*Pěkné Vánoce a šťastný nový rok
přeje redakce časopisu
Události na VUT v Brně*